

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE
se primesc în biroul administrației (strada Popiăcii nr. 15).
Un gir garizează prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani
a treia-ora 10 bani.

Hrană sufletească.

Pe cum trupul îl nutrim zilnic, așa trebuie să dăm hrană și sufletului și minții. Trebuie adevărat să ne îngrijim, ca sufletul și mintea noastră să se lumineze tot mai mult, spre binele și fericirea noastră proprie.

Să vedem acum, cari sunt mijloacele, cu ajutorul cărora putem ajunge la lumină, la hrana noastră sufletească.

Mijloacele de frunte sunt: *biserica, școala, însoțirile și cetitul*. Eată cele patru mijloace, cari sunt armele cele mai puternice ale omenirii în calea ei spre înaintare.

Noi, un popor, care abia acum am început să batem calea largă a culturii, trebuie să ne luăm de pildă popoarele mai înaintate ca noi și ce vedem, că ele au făcut bine și spre folosul lor, să facem și noi.

La popoarele culte biserica și școala sunt în starea cea mai înfloritoare, însoțiri de tot felul, culturale și de binefacere, cu mii și mii de membri, ear' cetitul e foarte răspândit și la poporul de rind.

Pilda acestor popoare trebuie să o urmărim și noi. Să grijim și să iubim biserica, căci în ea găsim hrana cea mai scumpă a sufletului nostru, care ne alină și cele mai mari dureri sufletești; să spriginim școala, căci prin ea se luminează mintea copiilor și nepoților noștri, prin ea urmașii noștri își adună învățatură de carte și iscusință, fără de care azi nu se mai poate trăi. Să întemeiăm însoțiri de tot soiul și la cele

cari sunt să ne facem membrii, căci prin aceasta ne cultivăm noi pe noi, ne oțolim puterile minții și ale sufletului și mergem cu puteri unite înainte.

În sfârșit, dacă ne împlinim datoria față de toate aceste, mijlocul cel din urmă, de care trebuie să ne folosim, ca hrană sufletească să avem și mintea să ne o luminăm, este *cetitul*. Să cetim cărți bune, căci din ele multe lucruri de folos putem să învățăm.

Mulțumită lui Dumnezeu acum sunt și es într'una și în limba noastră cărți despre tot felul de lucruri și scrisorile anume pentru popor. Apoi avem foi, cari ne urmăresc pașurile vieții, ne știu nevoile și ceaoă a ni-le ușura prin tot felul de sfaturi și povești.

Toate aceste trebuie să le spriginim, căci numai așa pot ele să se facă tot mai bune, tot mai folositoare.

Acum e timpul, când foilor noastre ajutor trebuie să le dăm. Un nou an se începe în curând și în acesta trebuie să nisum, ca să nu fie oasă românească în care să nu aibă intrare oel puțin câte o foaie românească.

De încheiere zicem deci: biserica și școala să vă fie scumpe ca ochii din cap, însoțirile să vă fie dragi ca sufletul, ear' pentru lățirea și mai mult a cunoștințelor cetiți, când numai aveți timp liber, cetiți cărți și foi românești.

Monarchul nostru și curtea din Roma. Nu peste mult regele Italiei va face vizitele obicinuite pe la curțile europene. Cu această ocaziune s'a ivit chestiunea, oare va visita și Viena ori nu? Să știe adevărat, că Mo-

narchul nostru n'a redat regelui Italiei visita făcută încă prin anii optzeci și anume din considerațiuni față de Papa. Dacă Francisc Iosif merge la Roma, în primul loc ar trebui să viziteze curtea papală și apoi cea regală, ceea-ce ar produce o mare nemulțumire în cercurile guvernamentale italiene Ear' să încunțture pe Papa, ca cel mai catolic Monarch, nu o poate face. Astfel și pe viitor esistând tot aceeași pedeacă, Francisc Iosif nu va visita Roma și deci și linăra păreche regală a Italiei nu va merge la Viena.

Jertfre. Mișcările polone contra Prusiei încă nu s'au terminat. În Berlin poliția a luat măsuri, ca să nu se repeteze demonstrațiile în orele profesorului Schiemann.

Referitor la demonstrația din 13 l. c. universitarii poloni au dat o declarație, în care spun, că demonstrația nu este espresia sentimentului lor anti-german, ci au voit să protesteze contra modului de prelecție a unui profesor referitor la Poloni.

Noi rugăm pe colegii noștri germani să judece — zic studenții poloni în declarație — că prelecția acestui profesor nu e de așa, ca prin ea să fim atacați în sentimentele noastre cele mai intime? Binevoiască a lua în considerație, că și noi avem dreptul a pretinde pentru noi sentiment național și onoare națională.

Pe când studenții poloni cer respectarea celor mai nobile ale lor sentimente, despotismul ia măsuri aspre contra mișcării polone. Să

FOITA.

Colindă.

Culeasă de George Holom, june.

Mărul cu florile d'albe,
Mult întreabă mari boeri,
Mărul cu florile d'albe*)
P'un ficior ca un stejar,
Ce-ți-e calul asudat,
Ostenit și spum-gat?
Ear' voinicul le grăia;
Eu am fost de a vâna,
Cam de an de astă-vară
Toată ziua până seară,
Și nimica n'am vânat,
Dar' în codru am aflat,
Păsărică albă-n piept,
Prinsei arcul s'o săget,
Lângă-o gură de isvor
Sub tufiță de bujor,

*) După fiecare rind se repetă: Mărul cu florile d'albe.

Și când vrui a săgeta
Ea din graiu așa grăia:
Eu nu sunt ce-ți pare ție,
Ci eu sunt sfânta Marie,
Și m'a trimis Dumnezeu
Să-implinesc cugetul seu,
Ca să măsur pământul,
Pământul cu umbletul,
Și cerul cu stinginul.
Dar' pământ puțin găsi
Din el munți și văi cât îi,
Eară cer găsi mai mult,
Pământul de el ținut.
Mănai soarele în sus,
Eară luna la apus,
Printre ele stelișoare,
Mărunțele frumușele,
Una din cer a picat,
O cătai dar' n'o aflat.
Stelișoara cea căzută,
E ea mândra mea plăcută,
Ce îmi zace în mormânt,
N'o mai aflu pe pământ.
June, fii cu bucurie
Vrei să mergi în cununie.

Poesii populare.

Din Brațfalău.

Culese de Nicolae Paștiu, învățător.

De-ar da bunul Dumnezeu,
Să nu fie-n satul meu
Nici notar și nici birou,
Să trăesc cum voiu vrea eu.

Cine-a zis, că-i bine jună
Așa minte ca un oâne,
Că mai bine-i însurat,
Că nu te duci seara-n sat.

De-ar fi dorul ca pădurea
Eu l'aș tăia cu scourea,
De-ar fi dorul ca holda
L-aș tăia cu secerea,
Și de dor aș mai scăpa
Nu 'mi-ar arde inima.
Dar' doru-i un mare căne
Nu-l poate prăpădi nime.

svonește, că de șef al corpului V. al armatei, în Posen, va fi numit prințul Leopold Friederich, cumnatul împăratului Wilhelm. Acestei numiri — dacă se va adevăra — i-se atribuie o mare însemnătate politică. De altă parte foaia oficială din Petersburg anunță, că cei 21 de studenți din Varșovia, cari au demonstrat la consulatul german, au fost osândiți la temniță, pe timp până la câte trei luni de zile.

Cu toate aceste mișcarea și sentimentul de jertfire nu se poate sufoca. Dovadă, că colecta pentru osândiții din Wresen a ajuns la 120 mii de marce, așa că pentru fiecare condamnat se vin cât 5 mii de marce.

Legea poliției rurale. Ministrul de interne al României, dl P. S. Aurelian, a prezentat camerei române un proiect de lege despre poliția rurală. Noua lege eschide străinii și Jidanii nerecunoscuți de cetățeni, nu numai dela cărcimărit, ci și dela deschiderea și posedarea ori-cărui local de vânzare în sate. Excepție fac cantinele stabilimentelor, conduse de străini.

MONUMENT LUI V. A. URECHIĂ. Corespondentul nostru din București ne scrie:

„La sediul Ligii culturale se primesc zilnic propuneri pentru deschiderea unei subscripții naționale, menită să strângă fondurile necesare pentru ridicarea unui bogat monument lui V. A. Urechii.

„Propunătorii ar dori, ca actualele generații să dea de exemplu celor viitoare pe bătrânul campion al românismului.”

Aceasta, credem, că e o datorință națională a generațiilor actuale.

Tisza István despre alegerile dietale. În 18 l. c. s'a ținut în Oradea congregația comit. Bihor, în care viceșpanul făcând raport despre alegerile dietale, constată, că în cercul Beiuș și Ceica s'au întâmplat turburări regretabile.

Tisza István reflectând la acestea, laudă legea despre judicatura Curiei, dar' zice, că cu toate aceste atât în alte părți, cât și în comitatul Bihorului s'a manifestat la alegeri un terorism groaznic. . . .

Dacă Tisza István constată aceste, ce se mai zicem noi? . . .

Propaganda panslavă în România. »Evenimentul« din Iași scrie următoarele:

»După-cât se vede propaganda panslavistă a început să se întindă și în orașul nostru. Se zice, că în Iași s'ar fi pus bazele unei societăți cu numele de Sf. Nicolae.

»Scopul acestei societăți e propaganda în sensul vederilor ziarului »Orientul ortodox«, care se știe, că apare în capitală în limbile franceză și rusească, sub direcția dlui avocat Brăescu și a tinărului poet sârb Dragutin I. Ilici. Societatea până în prezent, se zice, că are un număr de membri destul de mare.

»Societatea deocamdată e secretă.»

REDUCEREA ESECUȚIILOR DE DARE. Ministrul de finanțe ungar, — după-cum anunță »Kel. Ért« — a adresat un circular direcțiilor financiare, în care le prescrie procedura față de restanțierii de dare, cari se ocupă cu agricultura și au fost loviți de desastre elementare sau de alte nenorociri.

Direcțiunile financiare au să acorde ăstorfel de restanțieri plățirea în rate mici a sumei restante, până în 1 Iulie 1902.

Din comitate.

Com. Făgăraș.

Alegerile funcționarilor în comit. Făgărașului s'au făcut în 16 l. c.

Au fost aleși cu aclamațiune: de viceșpan Kapocsanyi Mor; president la sedria orfanală Dr. Benedek Arthur; asessori: Bocskor și Aron Poparad.

Vicenotari la comitat: prim-vicenotar Bisztray, vicenotar II. Csato Mihály, vicenotar III. Jankovics Bala.

Protopretori au fost aleși următorii patru:

În Arpaș Urdea, în Sercaia Dombradi, în Bran Bardoși și în Făgăraș Herszényi.

KRÜGER, presid. Transvaalului.
(Ilustrație din »Călimd. Pop.« pe 1902).

Cu majoritate de voturi au fost aleși de solgăbirii: Emil Bota, Rednic, Turcu, Szaboszlai, Meșter; — ear' de fișcal: Dr. Andreiu Micu.

Cum vedem Români sunt în total 8.

Alegerea amployaților s'a făcut cu aclamație, fiind realeși aproape toți cei de până acum. Votare s'a cerut la alegerea de fișcal, unde erau doi candidați serioși: Dr. Eugen Meșianu și Harmath. Aici Românii au triumfat cu ajutorul Sașilor, cari toți au votat pentru dl Dr. Meșianu. Acesta a intrunit 77 voturi, ear' Harmath 27.

În alte comitate.

În comitatul Sălajului alegerea funcționarilor a fost în 20 l. c. Între cei aleși este și dl Octavian Felecan, Român, funcționar mai de mult al comitatului ales de vicenotar al II-lea.

În comitatul Sătmarului între cei aleși este un Român de origine, Mangu.

În comitatul Turda - Arieș a rămas un singur Român oficial comitatens, ca o reminiscență a unor vremi mai bune, dl Ioan Vlăsa, care a fost reales protopretor în Cămpeni.

Alegerile funcționarilor municipali din comitatul Maramureșului au fost în 23 Decembrie st. n. Între cei aleși sunt și următorii Români: I. Mihali, fișcal comitatens, I. Balea, prototar, G. Mihali, Stefan Rednic, S. Papp, primpretori, L. Dan și P. Ioșdy, pretori.

DIN LUME.

Alocuțiunea Papei.

Papa a primit alaltăieri sfântul colegiu, care l-a felicitat din privilegiul sărbătorilor de Crăciun. Răspunzând vorbirii doyenului cardinalilor, Papa a zis, că biserica trece printr'un period de greutăți. Se vede tendința de-a face dușmană bisericii mulțimea, ordurile religioase sunt espuse persecuțiilor și se croesc legi pernicioase, contrare legilor eterne. S. Sa a arătat primejdia socialismului, care amenință ordinea socială. Ca să se combată aceasta e necesar, ca toți catolicii să lucre în unire după prescripțiile bisericii pentru ameliorarea stării poporului.

Bulgaria.

»Agenția telegrafică bulgară« vestește, că criza minist. e terminată. Cabinetul de până acum Caraveloff rămâne în funcție.

Rusia face din nou presiune asupra Bulgariei, pretinzând, ca aceasta să-i plătească suma de 10 milioane lei, ce ar fi trebuit să dea Turcia ca despăgubire pentru ocuparea Rumeliei otifice, împreună acum cu Bulgaria. De altă-parte se comunică creșterea curentului bulgarofil în Rusia. Ziarele rusești cer dela guvernul ruse să ajute pe Bulgaria cu bani. »Nowoje wremja« zice, că Rusia trebuie neapărat să pue la dispoziție Bulgariei 50 de milioane ca recunoștință pentru bunele sentimente, pe cari le-a stabilit Caraveloff față de Rusia.

Sobrania a ținut în 22 l. c. n. o ședință, în care a oetit ministrul president Caraveloff o declarație de cuprinsul, că principele l-a însărcinat să rămână în fruntea cabinetului. El s'a declarat gata pentru aceasta, având speranța, că sobrania va vota împrumutul, care nu se poate încunjura. »Banque de Paris et des Pays-Bas« a prelungit termenul până Marți. Ședința a fost apoi închisă, după-ce s'a primit propunerea, ca în ședința următoare să se iee din nou la desbatere proiectul acesta de lege.

Armenia.

Situația Armenilor din Turcia e din cele mai nenorocite.

În Turcia asiatică nu e zi, ca să nu se comită măceluri în contra lor. Sute de Armeni trec zilnic fruntăria rusească fugind de cruzimile Curzilor. Se petrec grozăvii ne mai pomenite.

Rusia a atras atenția sultanului, mai ales că autoritățile turcești stau în nepăsare, și va interveni energic dacă aceste măceluri și cruzimi vor continua.

Norvegia.

În Norvegia s'au terminat alegerile pentru reprezentanțele orașenești. Și de data aceasta s'au dat femeilor

dreptul de alegere. In Christiania se află între cei aleși 2 femei conservative, 2 social democrate și 2 nepolitice.

Revoltă în India.

Guvernul englez a primit știri foarte neliniștitoare din India. Revolta Vazirilor din nord-vestul împărăției ia dimensiuni tot mai mari, așa că guvernul indian se așteaptă la mari greutăți. Kitchener a fost încunoștințat telegrafic, că se nu aștepte în curând întăriri.

Războiul din Africa-de-sud.

În cercurile militare se anunță cu siguranță rechemarea lui Kitchener pentru sfârșitul lunii Decembrie.

Un curent ostil s'a format în sinul cabinetului contra comandantului suprem al forțelor britanice din Africa-de-sud.

Motivul nemulțumirii unei părți din guvern e și animositatea, care ar domni între Kitchener și Milner.

În Birmingham a vrut să țină deputatul burofil George Loyd o vorbire. O parte din ascultători au năvălit asupra podiului, mulțimea din afară a spart ferestrele salei de adunare. Intervenind poliția, s'au întâmplat ciocniri, cari au cauzat moartea unui demonstrant și rănirea mai multora.

După o știre din Lisabona, călătorii veniți din Lorenzo-Marques povestesc, că Burii au surprins în apropiere de «Messangiri» un detașament englez, care s'a refugiat pe teritoriul portugez.

Comandantul postului portugez somând pe Englezi a depune armele, acștia nu numai că au refuzat, dar au continuat lupta.

Un oficer, un sergent și trei soldați portugezi au fost uciși; nu se știe însă, dacă au fost uciși de gloanțele engleze sau de cele ale Burilor.

Lordul Kitchener telegrafează, că comandantul bur Kruitzinger a fost rănit în mod grav și făcut prizonier.

În timpul din urmă s'au răspândit din parte engleză știri despre diferite biruințe obținute de «vitejii» Englezi în Transvaal. Toate s'au dovedit până acum de neadevărate. Cea mai nouă știre de felul acesta anunță o «retragere» a lui De Wet la Harrismith. Toate știrile acestea le răspândesc, pentru-că Anglia, ruinată deja militărește, se apropie și de ruinul financiar și voește să facă un împrumut în Franca. În privința luptelor din Africa e dovedită pe deplin înfrângerea din luna trecută a lui Kitchener la Pretoria, unde Englezii au pierdut 2000 oameni și 3 coloneli. Știrea aceasta se întregeste acum cu alta, după care tot în luna trecută Botha a bătut pe Englezi la Renosterkop așa de tare, încât numai răniți au fost între acestia peste o mie. Scurt timp după aceasta au căzut la Ermelo 300 Englezi în captivitate.

Din Londra se anunță, că o luptă crâncenă a avut loc în apropiere de Riderfonstein între un corp de cavalerie englezescă și două mici comande bure.

Un mare număr de soldați și cai englezi au fost uciși.

Membrii consiliului din Bern au renunțat la dietele lor parlamentare în favorul familiilor bure.

După cum comunică «Daily News», Burii au în continuu întruniri, în cari vor să stabilească noul plan de luptă pentru vară. Între altele e proiectat și un mare peste munții Drake. Conducătorul acestui mare va fi De Wett, cu care va coopera Botha. Ținuta dubioasă a Svazilor face posibil, ca Burii să capete și acum arme și scrisori din Europa. Burii sunt provăzuți cu cai buni și au tot ce le trebuie pentru continuarea războiului.

Guvernul din Sidney a hotărât să trimită un contingent de 1000 soldați la Africa-de-sud.

Kitchener e ară să silit să comunice o înfrângere a Englezilor. Avantgarda colonelului Damont a fost atacată la Tafelkop (Ocania) de Burii. Pierderile Englezilor au fost de 2 oficeri și 20 soldați morți și 3 oficeri și 17 soldați răniți. Burii încă au avut 6 morți.

După o telegramă din Bruxella, cei din jurul lui Krüger pertracotează în mod confidențial pentru de-a mijloci o întâlnire a presidentului cu Rosebery. Întâlnirea s'ar face în luna viitoare în Utrecht.

Știri mărunte.

În senatul Statelor-Unite din America-de-nord s'a prezentat un nou proiect de lege referitor la imigrări. Proiectul dispune, că imigranții să fie supuși unui examen, prin care să se constate starea lor culturală, apoi să se numească inspecciori pentru porturile de debarcare pentru de a examina hârtiile celor veniți, ca să se împedecce intrarea anarhiștilor.

Între ambasadorul rus din China și prințul Cing s'au început din nou pertractările referitoare la Manjuria.

După o telegramă din Constantinopol Turcia a hotărât să dea Bulgariei satisfacție deplină pentru soldatul bulgar ucis de Bașibozuci.

Pentru armata chineză se vor lua instructori japonezi. Japonia s'a oferit să trimită un general japonez pentru reorganizarea armatei chineze.

Camera din Roma a hotărât ștergerea treptată a dării pe făină și pâne.

Guvernul din India a trimis o deputațiune de funcționari influenți mohamedani la emirul din Afganistan, ca să-l felicite pentru suiroa pe tron. Deputațiunea a fost primită cu mari onoruri la curtea emirului.

Din Bistrița.

— Adunarea generală a reuniunii meseriașilor.
— Reconstituirea clubului municipal.

— 18 Decembrie n.

După-cum s'a anunțat și prin ziare Duminecă, în 15 Decembrie, a ținut reuniunea meseriașilor români o adunare generală, oăreia i-a premers sfiușirea localului din partea dlor protopopi locali Ger. Domide și Sim. Monda. Iți era mai mare dragul să vezi celebrând împreună doi protopopi de două confesiuni. La sfârșitul ceremoniei bisericesti dl prot. Monda a adresat câteva cuvinte părintești celor de față, dorind ca localul sfințit să fie și pe viitor un centru de cultură și de propășire morală.

A urmat apoi adunarea generală, care s'a început cu un cuvânt de deschidere al dlui president al reuniunii, dl Dr. Vasile Pahone. În cuvinte bine sim-

țite și-a exprimat bucuria de viul interes, ce-l arată inteligența și șerani față de reuniune, ceea-ce e o chizășe a înăntării neamului. Mulțumește celor de față și în special număroșilor inteligenți pentru presentare și declară ședința de deschisă. A urmat în ordinea de zi raportul secretarului Dr. V. Moldovan asupra activității reuniunii în primul an de viață.

Dl secretar ne a dat un scurt și obiectiv raport despre starea reuniunii. Anume reuniunea, respective comitetul, a aranjat în decursul anului o seară de cunoștință, apoi o convenire cu inteligența, două producțiuni teatrale dintre cari cea din urmă a fost repetată. A angajat și mobilat un local pe seama membrilor, a ținut mai multe ședințe etc. Raportul s'a luat la cunoștință, ear' dlui secretar care, din cauza că se departă din Bistrița și-a dat domisia, i-s'a votat mulțumită protocolară.

Cu multă atențiune au fost ascultate și rapoartele dlor V. Lungu despre starea casei și a economului Clement Anisiu despre averea mobilă a reuniunii.

A urmat apoi întregirea posturilor de vicepresident devonite vacante prin demisionarea dlui Roșu, și a postului de secretar și a unui post de membru suplent în comitet, devenit deasemenea vacant prin îndepărtarea unui membru.

S'a ales o comisie candidatoare în persoana dlor I. Moldovan, Grig. Pop, și I. Găzdao.

Comisia a candidat la postul de vicepresident pe domni Ioan Morar și Nic. Ungurean, la postul de secretar pe dl Ioan Mora, cand. de adv., de membru în comitet pe d-nii I. Avram și I. Găzdao.

Resultatul alegerii a fost, că vicepreședinte s'a ales dl Nicolae Ungurean, de secretar dl I. Mora, ear' de membru în comitet dl I. Avram.

S'au modificat apoi unii paragrafi din statute, ear' la punctul «proponeri», dl secretar propune să se exprime mulțumite publice diletanților nemeseriași, cari și-au dat sprigiul la producțiunile din urmă.

Dl Elie Scurtu propune să se aleagă o comisie pentru înscrierea de membrii noi, ceea-ce să și primește.

După aceste dl președinte închide adunarea mulțumind celor de față pentru interesul arătat față de reuniune.

În 16 Decembrie s'au întrunit în Bistrița membrii români din congregația comitatului Bistrița-Năsăud. S'au prezentat un număr frumos de membrii și au discutat cu serioșitate asupra poziției ce o vor lua față de alegerile funcționarilor comitatensi din 30 Decembrie.

Totodată s'a reorganizat și clubul comitatens alegându-se de president al clubului român d-nul protopop Gerasim Domide, de secretar Dr. Victor Onișor, avocat. S'a ales un birou central de 11 membrii, care a fost concrezut cu executarea decisiunilor conferenței membrilor municipali.

Sperăm că la alegerile din 30 Noembrie Români vor proceda solidari apărând interesele românești.

Raportor.

O conferență la Ateneul român.

În 19 l. c. n. a ținut vestitul nostru învățat, dl Hașdeu la Ateneul român conferența sa anunțată sub titlul »Papa dela Neva«. Conferența fiind lungă, dăm un extras după foile din România. Dl Hașdeu a vorbit în folosul societății »Tinerimea română« și contra Rușilor. Înainte însă de a vorbi despre propaganda Rușilor a adus un prinos de admirație memoriei lui V. A. Urechiă.

Conferențiarul a spus, că 'și-a petrecut 40 de ani împreună cu Urechiă. N'a putut să asiste la înmormântare și regretă cu durere, ear' lacrima cea caldă, ce trebuia s'o verse atunci, s'a cristallizat și a devenit trainică.

Cu Urechiă pe dl Hașdeu îl lega ideea eternă, supremă a românismului. Numai procedurile, lucru secundar, îi deosebiau.

Cele mai multe instituții naționale își datoresc organizația lor lui Urechiă. În special Academia e organizată după propunerea ilustrului defunct, fiind reprezentate toate fracțiunile românești, — evitând astfel regretabilele schisme, ce se văd la Slavi.

Urechiă, spune dl Hașdeu, a luptat și a lucrat în toate părțile pentru românism. Mulți zimbeau de ceea-ce făcea el, dar' Ungurii; Rușii și Evreii nu rideau, nu zimbiau, ci scrâșneau din dinți.

La moartea lui Urechiă 'i-s'au adus multe laude, s'au exprimat multe regrete, dar' cel mai adevărat a fost regretul primarului Romei, care a telegrafat cuvintele următoare:

»Te plânge urbea eternă«.

Urechiă a lucrat pentru Românii din toate părțile și chiar pentru Albanezi. Ear' când dl Hașdeu a dovedit la Academie, că Albanezii sunt scoboritori din Daci, Urechiă a strigat »evrica«.

El nu era pornit din fire spre cutare, ci spre acțiune, — era acțiunea intrupată. N'a fost om de știință în scrierile sale, nici literat de valoare, dar' ca agitator pentru românism a fost sublim. A fost și va rămâne, trebuie să rămână un arhanghel al entuziasmului în memoria Românilor.

Urechiă a fost bătrân. Și eu, zicea dl Hașdeu, sunt bătrân, ear' bătrânii trebuiesc îngrijiți, căci un proverb zice: »cine n'are bătrâni, s'e'i cumpere«. Moșneag a fost Cavour, care a făcut Italia de azi; moșneag a fost Bismark, care a creat Germania modernă; tot așa și Gladstone al Angliei. Moșneag e și Krüger, care abia se ține pe picioare, dar' care a îngrozit pe teribila Anglie. Pentru prosperarea neamurilor, tineri și bătrâni să meargă braț la braț, de aceea eu bătrân viu să vorbesc în numele »Tinerimii române«...

Un ziar — și nu din cele dușmane — anunțând conferența, spunea, că voi combate pe Slavi. Eroare. Eu n'am fost și nu sunt contra tuturor Slavilor, ci numai contra Muscalilor.

Arabii sunt semiți, cu toate acestea 'i-am lăudat, dar' am combătut și voi combate încă pe Evrei.

Acum un an am vorbit aici cu ocazia asasinării marelui român Stefan Mihăileanu. Se acusau Bulgarii de toate infamiile. Eu am arătat, că Rusia e vecinicul diavol.

Tendența ei e cucerirea Constantinopolului și cătră acel țel se îndreaptă folosindu-se de toate mijloacele. Rusia nu 'și-a schimbat vechia tactică. Așa cum am vorbit eu la 1900, a vorbit Eliade, apostolul Eliade, la 1850. Și ea Eliade au gândit Tell, Magheru, frații Golești și frații Brătieni.

Prin ajutorul jugănarilor, Rușii au răspândit prin satele noastre, aproape pe de giaba, tablouri prost lucrate, cari reprezentau pe Țar. Poporul nostru le-a primit, căci erau luate pe nimic, dar' tot poporul nostru a numit pe Muscali: porci hârbari.

Parcă oamenii nostri dela țeară ar fi cetit pe vestitul scriitor francez Montequieu, care scria, că pe un Muscal trebuie să-l jupăi, ca să găsești la el simțământ omenesc.

N'a trecut nici un an dela scandaaloasa achitare a lui Sarafoff de cătră justiția bulgară și porcui hârbareț 'și-a făcut apariția în capitală, sub formă de foită și cu numele de »Orientul ortodox«. În fruntea foitei a fost pus ca paravan un post sârb Velutin Ilici, care propagă facerea unei confederațiuni a statelor balcanice, pusă sub protectoratul Rusiei.

Pentru confederația balcanică am fost și eu, dar' fără Ruși și fără ortodoxie.

Rușii n'au ce căuta în Balcani; să rămâie la Urali. Ortodoxia n'are ce căuta la Ruși; la ei e o Țarodoxie și un Papa la Neva.

Ortodoxi sunt și Grecii și Bulgarii și Sârbii și noi, dar' noi ne deosebim de ei, căci nu suntem bigoți. Ortodoxismul românesc n'a creat nici un sfânt.

Toți sfinții sunt greci, bulgari și sârbi. Ortodoxii români au fost numai oameni mari în fapte morale, ca Dosofteiu, Stamate, Daniel Sihuștru.

Românii numiau sfinți pe oamenii lor mari. Așa, cronicarul Urechiă Grigore spune, că Stefan-cel-Mare era numit și »cel sfânt« de cătră popor.

Cu drept cuvânt putem zice: Sfântul Mihail Kogălniceanu, Ioan Brătianu, Lascar Catargiu, — dar' nu în sens religios, ci ea la niște oameni cu fapte mari.

Nu putem tăgădui, că suntem coreligionari cu Bulgarii, Grecii și Sârbii, deși nu suntem bigoți ca ei; dar' nu, de o mie-de-ori nu suntem coreligionari cu Muscalii. Ei nu sunt ortodoxi, ci sunt despărțiți în numeroase și ciudate secte religioase. Unii se apropie de protestanți, alții de antropofagi (mâncătorii de oameni), alții de evrei, ear' majoritatea Muscalilor formează secta specială rusească neoficială, care pentru îndeplinirea scopurilor ei, merge până la crimă. Lipovenii din România ne pot da numai o slabă probă de religiozii Ruși, neoficiali. Ei nu știu ce însemnează respectarea cuvântului și la 1877 a trebuit să fie un lipovean în capul statului rus, ca vorba dată să fie călcată și mica parte din Basarabia să ne fie răpită.

Cei dela »Orientul ortodox« să ne spue, dacă și d-lor sunt tot ortodoxi de cei neoficiali?

Dela Petru-cel-mare, Țarul e și capul bisericesc în Rusia, el e Papa dela Neva, mai teribil decât cel din Vatican, căci în locul cărjei pastorale, ține în mână gârbaciul cazacilor.

Un ortodox de felul Țarului ar pute fi și Sultanul, care n'ar ave decât să destitue pe patriarhul din Constantinopol și să se proclame șef al ortodoxismului.

Dar' ortodoxismul nu e adevăratul gând al celor dela »Orientul ortodox«. Gândul lor e protectoratul politic, nu religiunea. Rușii așa au lucrat întotdeauna: au început cu biserica, au urmat cu protectoratul și au sfârșit cu omorul.

Ca mijloace de lucru au: dragostea, rubla, decorația, minciuna și infamia: ear' pe deasupra tuturor acestor mijloace e spionagiul. Zece milioane de Ruși sunt spioni. Spionii sunt bărbați și femei, tineri și bătrâni, plătiți sau amatori de asemenea artă.

Spioni sunt în România și în București și de sigur, că vor fi cățiva și în sala Ateneului.

Acestia din urmă să-și facă infama datorie și să raporteze patronilor lor, că un bătrân moldovean a zugrăvit Rusia așa cum e ea, în numele »Tinerimii Române«.

Pentru »Casa națională«.

— APEL. —

În vederea consimțământului general, cu care publicul român a întâmpinat inițiativa »Asociațiunii«: de a pune obiceiul felicitărilor de Anul-Nou în serviciul culturii noastre naționale, — subsemnatul birou adresează acum, în preșeara unei nouă aniversări, un călduros apel cătră toți iubitorii culturii poporului românesc, ca și de astă-dată să adopte în număr cât se poate de mare răscumpărarea felicitărilor de Anul-Nou, și să doneze sumele de răscumpărare fondului »Casei naționale«.

Lista răscumpărărilor se va publica în ziare și în o mică publicațiune festivă, ce pe ziua Anului-Nou se va trimite tuturor persoanelor, cari își vor răscumpăra felicitările.

Pe această cale vom menține părțile frumoase și plăcute ale obiceiului felicitărilor, ne vom reaminti prietenii nostri, și ei își vor aduce aminte de noi, — gândurile noastre se vor întâlni, și uniți prin un frumos act al iubirii de neam, vom sărbători laolaltă noua aniversare cu inimi încălzite de cele mai nobile sentimente. De altă parte vom fi scutiți de o mare pierdere de timp și de eventualitatea penibilă, dar' numai cu greu evitabilă, de a trece cu vederea la felicitările de Anul-Nou pe careva dintre prietenii nostri.

La începutul secolului, în care am intrat, vom ridica prin obolul nostru pentru fondul »Casei naționale« un frumos monument începuturilor culturale ale poporului românesc.

Sibiu, la 18 Dec. 1901.

Biroul »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«.

Adunarea învățătorilor din tractul Iplului (Sălagiu).

Învățătorii din tractul prot. al Iplului și-au ținut adunarea de toamnă la 25 Noemvrie, în comuna Marca, o comună mare românească, situată lângă râul Bercău și la poalele Rezului.

Conform programei, la 8 ore s'a servit sf. misă prin dl preot local Ioan Popiliu. Răspunsurile la sf. liturgie au fost cântate parte prin școlari, conduși de învățătorul local, parte prin corpul învățătoresc tractual în mai multe voci.

Cu toate că a fost zi de lucru, totuși sf. biserică era îndesuită de popor evlavios, aducând totodată numeroase jertfe pe altarul Domnului, ceea-ce numai spre lauda credincioșilor servește.

Sedința.

Pe la 10 ore, fiind toți membrii ordinari prezenți, s'a început ședința. Cuvântarea de deschidere a presidentului ad hoc a fost ascultată cu viu interes, schițându-se într'insa fașele, prin cari au trecut învățământul popular cam de 5 decenii încoace.

A urmat citirea protocolului adunării trecute, după care a amăsurat programei, dl Nicolau Popu, învățător în Hidig, a citit o disertațiune intitulată. *Prăsierea pomilor*, cu motto »Poamele sânt aur, cultivătorilor tesaur« (Albani).

În această disertațiune lucrată cu diligență disertantul a arătat în mod practic, cum s'ar pute înființa în fiecare comună pomărie regulată, unde generațiunea tină se familiarizeze cu cultivarea pomilor nobili, ceea-ce în com. Sălagiu ar fi de mare trebuință, și din care pomărie locuitorii comunei s'ar aibă la îndemână de unde s'ar poată cumpăra altoi frumoși și ieftini; asemenea a amintit, că în pomărie s'ar punem pond pe cultivarea frăgarilor cu privire la cultivarea vermilor de mătăasă, cu care mai nime nu se ocupă în acest comitat.

A urmat propunerea practică din scriptologie, anmue tractarea literiei d. Era frumos a vedea 98 școlari în o sală

de învățământ, provăzuți cu cele necesare, bine disciplinați și împărțiți în 6 clase. Dl Teodor Bruckenthal (fiu de preot român) învăț. local, după-ce la fiecare clasă le-a dictat ocupațiuni conform programei orelor, a propus litera d la I. cl.

A urmat a doua disertațiune, ținută prin dl Vasiliu Barna, învăț. în Doh, și notariul tractual, cu titlul »Creșterea religioasă morală« ear' motto: »Să nu perdem din vedere pe idealul nostru Domnul Isus Christos, învățătorul lumii!«. Această disertațiune încă a fost ascultată cu încordată atențiune și dlui disertante i-s'a votat recunoștință protocolară.

A urmat a doua prelegere »Despre pământ și forma lui«. La finea prelegerii au cântat elevii o poezie corespunzătoare, după care au fost dimiși acasă.

Au urmat criticele, cari au fost foarte instructive și au decurs în mod demn, având mai toți membrii notițele lor făcute sub decursul propunerilor, oa cu atât s'ar fie mai obiectivi.

Pe lângă observările făcute, corpul învățătoresc a adus judecata, »că prelegerea a fost foarte bună«.

Ajutorul de stat.

Eu, care cunosc astă școală de două decenii, cu mângâiere sufletească pot constata un progres îmbucurător, ceea-ce e un merit nedisputabil al veteranului învăț. local Teodor Bruckenthal, care deși este înaintat în etate și de providență donat cu o grea familie, totuși pe an ce merge mai mult se jertfește pentru cauza învățământului. A instrua bine o sută de elevi în o sală de învățământ nu chiar corespunzătoare ar fi destul pentru două puteri didactice, dar' dinsul chiar cu periclitarea vieții se nisuește a satisface tuturor așteptărilor, ceea-ce a documentat cu ocaziunea examenelor din anii ultimi.

Totuși senatul școlar este foarte nerecunoscător față de un așa învățător, căci și în anul trecut s'a rugat de senat s'ar ceară suta a patra dela stat în înțelesul art de lege XXVI. din 1893 §. 16 și pe lângă toate meritele și starea materială nu de invidiat, senatul nu i-a implinit rugarea, căoie incubată în

popor părerea greșită, că tot de pe ei va lua statul suta aceea la cas când o ar avea învățătorul.

Ar fi timpul suprem, ca pentru așa învățători, cari prin fapte au dovedit că sânt demni, autoritățile bisericești competente s'ar mijlocască ca senatul fără teamă s'ar le ceară întregire dela stat, căci cu cât ar fi mai asigurăți de grijile pentru susținerea vieții, cu atât mai mult s'ar pute jertfi pentru prosperarea și înflorirea învățământului în școalele populare.

În comitatul Solnoc-Dobâca nu departe de Jibou este un zelos protopop, V. P., care din început nu a fost contra cererii ajutorului dela stat, are 16 comune mai toate cu învățători abili, ear' la cei mai meritați, punându-și autoritatea în cumpănă, așa că a ostent în persoană în fața locului și a garantat poporului și senatului, că cerând dinții pentru învățătorul lor suta a patra niciodată greutatea pentru aceea pe ei nu se va adăoga, le-a escperat și a patra sută dela stat.

Nu știu în alte comitate, dar' în Sălagiu știu sigur, că statul față de școalele ajutate ori cu ce sumă, până în prezent, n'a făcut prin inspectorii de școale nici o excepțiune, nici pretensiuni mai mari ca și unde nu solvește nici un ban.

În fine e lucru trist și nejust, că învățătorii poporului român, care popor încă contribuie la visteria statului chiar în așa proporțiune, ca și celelalte popoare din țeară, s'ar nu fie ajutați din budgetul instrucțiunii unii chiar cu nimic, ear' alții cu sume bagatele.

Cristoreanu.

PARTEA ECONOMICĂ.

Produțiunea de bucate din toată lumea în anul 1901.

(Urmare și fine).

Japonia, Persia, Ciprul și țările de jos din Africa cad în aceeași categorie, de oare-ce nu au esport, ba Japonia cumpără făină din America.

Logodnă Domnească. *)

De

V. A. Urechia.

Într'o zi din luna Iunie 1677, pe câmpia întinsă a Cotrocenilor, des de dimineață începă să se adune lume multă din București și din toate satele vecine.

Pe la vremea toacei de vecernie, când soarele mai stinchise din arzătoarele lui sărutări, începă a veni leagănele (calesele, hinteauăle) boeresti cu roți aurite. Sosec, rind pe rind, marele vornic Mareș, marele Logofăt Radu, marele Postelnic Șerban, marele Spătar Drăghici Cantacuzen. Eacă și frumoasa jupâniță Epraxia, logofeteasă răposatului Logofăt Radu Dudesou, cu tinerul ei fiu Radu.

*) Din volumul: Cum era odinioară. Legende de V. A. Urechia. București 1901. Institutul »Minerva«.

— Uite, asta este Radu Crețulescu, zice Pele-groasă, mai marele staroste de cavafi (oismari), cătră ceata lui, care luase loc în jurul steagului breslei (techului), în fața marelui podiș de lemn, ridicat într'o parte a nemărginitului câmp.

— Asta este Toma Radu Năturel, adaoga a zice Barbă-Neagră, starostele cojocarilor subțiri. Telegarii dela leagăn i-a cumpărat din Tarigrad. Fiecare din ei face cât o moșfe.

— D'apoi, fărtate Barbă-Neagră, că are de unde să dea. Și oa mănepoimăne o să-l vezi mai puternic și mai cu răsfăț la domnie decât pe cum e Radu Crețulescu.

Când descinse la locul rezervat, din trăsura sa, mult mai modestă decât a tuturor boerilor, marele vornic Antonie, se făcu mare mișcare în mulțimea apropiată de estradă. Toată lumea cinstea pe bătrânul boer și măcar că el nu era în Divanul țării și mai tot

timpul și-l petrecea la moșfe, nefiind dintre cei bogăți, totuși lumea își puna nădejdea în sfatul lui, la zi de mare cumpănă.

În curând podișul de lemn, cu locurile rezervate boerimei, era înțevat, neremânând decât în față locul trebuincios pentru Domn și curtea sa.

În față, un mare ocol era îngrădit și pregătit cum ar fi pentru un circ. La dreapta și la stânga se înșiraseră maimăriile (mai marii staroști) cu steagurile breslelor și făclile cele mari vâpsite și împitrite cu sfinții hramului bisericeii fiecărei bresle. Apoi de-alungul drumului, pe unde veneau trăsurile, erau înșirați oșteni de toate armele până departe în oraș.

— Vezi, mă Sucilă, zicea un seimen mai apropiat de estradă, cătră vecinul sau. Colo, la mijlocul podișului unde scândurile sânt acoperite cu velinți (covoare) de Anadol, acolo au să stea amândoi domnitorii. Eacă și masa

După aceste date, mai generale așa zicând, raportul numit înșiră teritorul sămănat cu bucate și recoltele strinse de fiecare din statele mai sus înșirate, dar' fiindcă datele numite pentru noi sânt de mai puțină importanță, lăsăm să urmeze aci numai datele referitoare la Ungaria.

Afară de Croația și Slavonia, așa-dară numai Ungaria proprie a fost cultivat grâu de toamnă și de primăvară, pe un teritor de 5,887.338 jug. cat. și fiecare jugăr catastral a dat o recoltă de mijloc de 5.91 măși metriche. Întreaga recoltă a anului din ast an se evaluează la 34,798.900 m. m. față de 38,434.171 din anul trecut.

Sécara de toamnă și primăvară și corcitură au fost cultivate pe un teritor de 2,001.896 jug. cat. și fiecare jugăr catastral a dat o recoltă mijlocie de 5.75 m. m. Întreaga recoltă a acestor bucate se evaluează (socotește) la 11.556.600 m. m. față de 11.128.120 din anul trecut.

Orz de toamnă și de primăvară a fost cultivat pe un teritor de 1,790,940 jug. cat. și fiecare jugăr catastral a dat o recoltă mijlocie de 5.90 m. m. Întreaga recoltă din anul acesta se evaluează la 10,583.700 m. m. față de 11,730,828 m. m. din anul trecut.

Ovășul a fost cultivat pe un teritor de 1,738.227 jug. cat. și fiecare jugăr cat. a dat o recoltă mijlocie de 5.66 m. m. Întreaga recoltă din anul acesta se evaluează la 9,842.800 m. m. față de 10,297.738 m. m. din anul trecut.

Cucuruzul a fost cultivat anul trecut pe un teritor de 2,217.341 hectare (un hectar face cam 2 jugăre), având o producțiune de 32,426.221 m. m.

Subtrăgându-se din cifrele de mai sus consumul de lipsă pentru producțiune și sămănat, Ungaria mai poate esporta: 9—12 milioane m. m. de grâu, 2—4 milioane m. m. de secară, 2—3 milioane m. m. de orz, 1—1.2 milioane m. m. de ovăș și 4—5 milioane m. m. de cucuruz.

Întreaga producțiune de bucate din toată lumea se poate evalua cam la 951.5—957 milioane de hectolitri de grâu, 493—494 milioane hectolitri de secară, 312—313 milioane hectolitri de orz, 967—971 mil. hectolitri de ovăș și

728—734 milioane hectolitri de cucuruz, din cari cifre subtragându-se apoi consumul de lipsă pentru populațiune și sămănat, rămân în magazinele speculanților de bucate încă câteva milioane hectolitri, cu ajutorul cărora aceia apoi pot urca sau reduce prețul bucatelor, după-cum le convine mai bine.

Așa ar trebui să facă și economii nostri! Să nu-și vînză toate bucatele îndată după cules, ci să-și mai țină câteva și în rezervă, după-cum zice și proverbul bine cunoscut: »bani albi, pe zile negre«.

Ioan Georgescu.

„Reuniunea rom. de agricultură“ — la Aciliu.

— Dela corespondentul nostru. —

Săliște, 16 Decembrie 1901.

(Urmare și fine).

Sedința.

Ajunși la biserică, care îndată se umple de popor, dl președinte al reuniunii, *Demetriu Comșa*, prin un cuvânt de deschidere constată, că poporul nostru din acest comitat a făcut în deceniul din urmă frumoase progrese și pe teren economic. Aceasta declarație o ilustrează cu mai multe exemple. Între altele laudă progresul ce l-a observat în cultura vitelor la locuitorii români de pe valea Hârtibaciului. Laudă de asemenea multe lucruri bune și folositoare, toate semne de înaintare, cari le a aflat azi în comuna Aciliu. Îndeamnă pe locuitorii acestei comune, cari au dat dovezi de hărnicie, a stăruii și de aici încolo a înainta pe toate terenele, folosindu-se de mijloacele ce le recomandă conducătorii lor și peste tot cărturarii poporului român, că numai acestia le doresc lor adevăratul bine.

După-ce ovațiunile, cu cari publicul numeros a acoperit frumosul cuvânt de deschidere, au încetat, dl secretar al reuniunii, *Victor Tordășianu*, schițează momentele mai însemnate din activitatea reuniunii în al 13 lea an al existenței sale. Din raportul general, care cuprinde în detaliu aceste, s'a publicat deja o parte în acest

ziar, ear' membrilor 'li-s'a distribuit în broșură, și din el fiecare se poate convinge despre rodnică muncă ce a dezvoltat reuniunea în anul 1900, pre cum și despre starea și averea reuniunii.

După-ce rațiociniul anului 1900 și budgetul anului 1902, precum și propunerea membrului *D. A. Mosora*, ca în viitor comitetul să mijlociască membrilor reuniunii acuirarea de altoi nobili și în număr mare, în felul cum reuniunea soră din Orăștie purcede, dl președinte într'o prelegere de aproape 2 ore a dat mulțime de povești și învățături privitoare la cultura viilor și a economiei de vite.

Stăruie pe lângă locuitorii acestei comune, ca ivirea filoxerei, care pustiește total viile, să-și afle pregătiți, ceea-ce s'ar întâmpla dacă deja de pe acum s'ar îngrijii să-și prășească *vișă de vie americană*. Aceasta s'ar pute face în o grădină anume menită spre acest scop. Poporul convingându-se de temeinicia celor sfătuite de dl președinte, prin graiul dlui notar al lor declară, că se vor sfătui laolaltă și vor chibzui și nisul a-și face o astfel de grădină.

În partea prelegerii despre economia de vite, stăruie pe lângă locuitorii ca să se provadă cu vite de soiul nobil, Pinzgau, cari sânt cu mult mai prețioase ca altele. În legătură cu aceasta stăruie și pentru introducerea nutrețurilor măiestrite și îndeosebi a trifoiului, despre a cărui cultivare a vorbit amănunțit.

Graiul curat popular, stilul ușor și cunoștințele temeinice, precum și metoda de predare al lor, a făcut ca prelegerea să fie ascultată cu atențiune și înțeleasă de toți și fiecare a avut prielnic privilegiu de a-și însuși bogate cunoștințe în materia ce s'a tratat. Îndeosebi poporul se va fi depărtat îmbogățit cu practice cunoștințe, cari puse în praxă, îi vor aduce mari foloase.

După-ce se împart între popor mai multe broșuri apărute în biblioteca economică a reuniunii, dl președinte între ovațiuni furtunoase încheie adunarea generală. Vrednic de amintit e și faptul, că din îndemnul propriu mai mulți țărani din loc s'au înscris de membri ai reuniunii.

coperită cu poală de mătase cu ciucuri, de aur. Ean vezi ce bogat e ferecată în argint și aur evanghelia dela Metropolie.

Sunete de buciume și de trîmbițe vestesc din depărtare apropierea trăsurilor domnești. Peste o clipă sosește înalt prea sfințitul Metropolit Teodosie, înconjurat de archimandriți și toți înaltul cler, și iau loc îndărătul mesei pregătite ca un altar.

De abia pălămarii (crisnicii, feții) avură timp să aprindă făcliile din sfeșnicile de argint, sub cari era așezată evanghelia, și sgomotul neîntrerupt al trîmbișilor și al buciumelor, cum și marea mișcare a mulțimei preced imediata sosire a trăsurilor domnești, înconjurate de panduri călări, cu feciorașii de boeri mari urmând leagănele pe caii lor împodobiți cu minunate șeli turcești. Doispre-zece copii de casă și douăspre-zece fete din haremul Doamnei primesc, jos, în fața podișului, acestea agitând oășii (cădelnițe) de argint cu mireme,

ceilalți ridicând spre cinste bastoanele de argint.

În un haos de strigăte: »Să trăiască Măriile lor!«, din primul leagăn domnesc, tras de opt telegari, având câte un comișel (îngrijitor de cai domnești) călare la dreapta și la stînga, la câte doi din telegari, descind Duca Vodă, Domnul Moldovei și Radu Leon Vodă, Domnul Țării-Românești; — și, după el, Stefan Voevod, fiul domnului muntean. Din al doilea leagăn domnesc se coboară doamna lui Radu Leon și domnița Catrina, fiica lui Duca Vodă, o fată frumoasă de șesșesprăzece ani, pe care când o vedea mulțimea din București esclama:

— Uite! Ileana Coșânzeana!

Hainele ei, ca și ale doamnei, erau muiate în aur, de stoffe venetice, de stăteau în picioare. Năfrâmi de Țarigrad, surguciuri (peană la pălărie) blâni, scumpe cu tremurătoare de diamante, erau obiectul de minunare și de vorbă al mulțimii.

Boerimea se închină plecându-se adânc înaintea domnitorilor și a doamnei.

Domnița Catrina e dusă de doamna înaintea evangheliei. Radu Vodă duce lângă domniță pe fiul său, Stefan Voevod.

Atunci metropolitul cetește ectenia de logodnă și domnitorii stînd la dreapta și la stînga logodișilor, împreună cu metropolitul schimbă inelele tinerilor.

Miile de oameni, cari privesc această paradă, isbucnesc în:

Ura! Trăiască mirii!

Acum, boerii se întrec a »hiritisi« (felicita, gratula) pe logodiși și pe părinții acestora, până-ce la semnalul dat de Radu Vodă, începe petrecerea.

Pehlivani (comedianți), aduși anume, minunată lumea cu jocurile lor pe funii. Mai ales pehlivanul Hindiu harap făcea jocuri minunate și nevăzute pe locurile noastre, cum zice cronicarul. Iute om era și virtos. Punea de rînd opt bivoli și sărind peste ei se da în văzduh peste cap și cădea în picioare de cealaltă.

Prânzul comun.

Fruntașii comunei Aciliu după ședință au invitat pe oaspeți în spațioasa sală a școlii, unde li s'a servit un gustos prânz. Mâncările bune și gustoase, pregătite de cărmărita-țerancă din Săliște, *Mărină Ilie Popa*, spre generala mulțumire, voia bună a oaspeților au contribuit ea în tot decursul prânzului să domineze o vie animație. Toastele nu au lipsit. Rostitorii nu s'au mărginit a-și aduce numai laude reciproce, ci toți și le-au presărat cu text instructiv, moral, național și economic. Pe lângă toastele dlor Comșa, Drăgits și Dr. Stroia, merită special a fi amintit entusiastul toast al dlui notar Berghezan. Puțini notari entusiași ca dl Berghezan vom avea noi Români! Dă-ne Doamne câți de mulți asemenea!

Era deja noapte, când oaspeții rînd pe rînd, însoțiți de ovațiunile frunțașilor comunei, părăsesc comuna Aciliu, ducând în inimile lor plăcute impresiuni dela această adunare generală.

Incheiu raportul cu un puternic «trăească» la adresa Acilenilor, cari brav s'au purtat!
Arghir.

Raportul general

al
«Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului»
pe
— anul 1900. —
(Urmare).

Însoțirea »*Bungărzana*« din Bungard, în anul 1900, care e și al înființării și al activării — la înființare a numărat 26, iar la finea anului 35 membri. Ea a avut 12 deponenți cu sume dela cor. 5—800; institutul »*Albina*« a deschis însoțirii contcurent de cor. 6000.— Însoțirea are pretensiuni în suma de cor. 7075.51, acordate membrilor cu sume dela 20 până la cor. 200.— Profitul curat realizat în 1900 e cu cor. 190.— Director al însoțirii e notarul Victor Mărgineanu, secretar Toma Ciora, econom, iar cassar Nicolae Opreș. Drept îmbunătățiri introduse de când cu înființarea însoțirii direcțiunea ne relevează: cumpărarea de pământuri dela comunele vecine, edificarea de 9 case nou

parte. Iși lega chicia de coada unui cal domnesc, gras, mare, și un comișel bătea în cal oât putea și nu putea să-l miște din loc.

Se urca pe un »pom mare adus din pădure« și netezit și făcea în virfu-i jocuri multe și apoi se dădea de acolo cu capul în jos și cădea în picioare!... Ca acestea multe făcea, de ora spre mare mirare și veselie a mulțimii.

După terminarea reprezentațiunii curțile domnești, metropolitul și boerii de divan merseră să ospéteze la cortul anume pregătit în deal, dinspre Mihai Vodă. Și mai erau acolo corturi numeroase pentru boerimea ceealaltă și pentru măimării și neguțătorime, iar în corturi mesele erau întinse, ca la o nuntă domnească. Afară din corturi înodă era ospétat poporul, și bușile de vin de Dealu-Mare le deserta mulțimea în chioțe și danțuri.

Până a doua zi se prelungi »sorbarea, noaptea fiind luminată de masala-

față de 1—2, ce se edificau anual mai înainte; ajutorarea membrilor în casuri de moarte prin acordarea de împrumuturi momentane etc. Însoțirea se ocupă și cu înființarea unei reuniuni de înmormântare.

Însoțirea din *Poplaca*, cu firma înregistrată, încât ne este cunoscut nu și-a început activitatea. Pașii făcuți de noi în scopul înființării de asemenea însoțiri în Rășinari, Sebeșul-inferior, Slimnic, Sadu etc. — au rămas fără rezultat.

Colecțiunea de modele din industria de casă (lucru de mână femeesc).

În înțelesul §-ului 1, lit. c., din statute, în cercul de lucrare al Reuniunii noastre cade și înaintarea industriei de casă, adică a acelor îndeletniciri ale oamenilor nostri dela sate mai ales, cari dau mijloacele și uneltele trebuiașioase la îndeșterea multelor și feluritelor trebuințe în ce privește hrana, îmbrăcăminte și locuința lor. Spre aceste scopuri multe lucruri folositoare și frumoase totodată știe să sevirșească țeranul nostru, dar și mai multe și mai vrednice de laudă femeia română, cu drept cuvânt laudată de toți pentru hărnicia, istețimea și gustul, cu care isprăvește țesăturile, chindisiturile, alesăturile, împletiturile sale mult prețuite nu numai de noi toți, ci și de oamenii pricepători ai altor neamuri străine.

Voind comitetul D-Voastră să-și îndrepte mai cu stăruință luarea aminte, pentru a face cu puțință, ca cu vremea și în acest însemnat și rodnic ram al economiei să facem spor, — a lansat anii trecuți un călduros apel către frunțașii nostri rugându-i să ne trimită din lucrurile de mână sevirșite de ei și de temeile lor câte un lucru (unealtă, țesătură, cusătură, acaret etc.) din cele mai bine isbutite, sau câte o muștră (probă) barem, unde nu se poate trimite lucrul întreg, ca astfel să vedem: ce se lucră prin diferitele comune, și apoi să chibzuim mijloacele, cum aceste lucrări se sevirșească și mai bine și cu unelte mai desevirșite, cum ele se se facă în cățătime mai mare și cu muncă mai puțină, și cum în sfirșit s'ar

lele (lămpașe cu rășină) purtate de masalagii domnești și boerești și de focurile de stânjini de lemne, la cari se frigeau boi întregi.

— Da bine, jupân Barbă-Neagră, numai logodna, nu și cununia?

— Ci-oă, jupân Piele-Groasă, cununia o să se facă la Moldova. Ce mai veselie și pe-acolo!... Ian dă o dușcă din fedeleș, în socoteala cununiei, unde noi n'o să mergem.

Și fedeleșele mereu, mereu deșertate, plătiră oțelilor și pentru nunta ce avea să fie în Moldova.')

*) Cronicile moldovenești nu menționează despre aceste sêrbări și nici despre cele ce s'ar fi făcut la Iași, ba nici chiar de logodna această raportată de cronicarul Constantin Căpitănu. Totuși că asemenea înscrisuri între Duca Vodă și Radu Leon s'a făcut, eu am probat-o în istoria mea, cu pomelnicul de marmoră dela metropolia din Iași, unde am aflat trecut pe Ștefan fiul lui Radu Leon, cu soția sa Caterina între membrii familiei Duca-Vodă.

pută ajunge la material mai bun și mai ieftin pentru facerea tuturor acelor lucruri.

Din lucrurile adunate intenționăm a înființa un muzeu de lucruri de industrie de casă.

Apelul nostru rêsunet a aflat, și în mâinile noastre se găsesc numeroase modele, ce cinste fac femeii române. În raportul nostru viitor ne vom permite a tracta mai pe larg acest obiect.

Mașini și unelte economice.

Cu scop de-a indemnă populațiunea noastră de-a se îndeletnici în lucrările sale cu mașini și unelte economice și de-a se convinge despre sporul ce ele îl fac — comitetul pune regulat la dispoziție publică și în mod gratuit mașina de sêménat, săpătoarea Planet junior, grapa de mușchi etc. Observăm aci, că multe din uneltele de noi procurate și date spre folosință, au fost replătite de frunțașii din comune, cari le-au reținut pentru ei.

Mașina noastră de sêménat în anul 1900 a fost folosită de locuitori din comuna Deal, Apoldul-de-jos și Gurariului

Biblioteca Reuniunii noastre.

Cu toate mijloacele neînsemnate Reuniunii i-au stat în tot timpul, la dispoziție, ea chiar din primii ani ai existenței, ca folositoare să fie obștei de pretutindenea, pus temelie unei modeste *biblioteci economice*. Inceputul l'a făcut cu scoaterea broșurei intitulată »*Ținerea vitelor*« de *Eugen Brote*; »*Trifoiul*« de același; »*Prăsirea pomilor*« de *D. Comșa*; »*Legea veterinară*« de învățătorul *Muntean*; apoi »*Însoțirile de credit*« (Raiffeisen) de *Dr. Aurel Brote*; »*Cartea stuparilor săteni*« de *Romul Simu*, etc. etc. Epuisându-se primul tiragiu al unora dintre aceste cărți, ele au fost scoase în a 2-a ediție. Dintre cărțile noastre în anul 1900 am scos în a 2-a ediție, »*Prăsirea pomilor*« și »*Legea veterinară*«. Între cărțile din biblioteca Reuniunii noastre sênumără și »*Statutele tovărășilor agricole*« și »*Statutele însoțirilor de credit*«.

Publicațiuni diferite.

Dintre publicațiunile de interes, făcute de noi în cursul anului 1900, scoatem la iveală: rescriptul ministerial relativ la distribuția prin minister în anul 1899 a 1828 tauri, 1148 ieri, 108 berbeci și 2924 cocoși, pentru prăsirea animalelor în comunele din cele 18 inspectorate districtuale; publicațiunea magistratului nostru despre animalele stricăcioase; publicațiunea ministerială despre lăptăriile înființate în țeară; programele examenelor, ținute la economia de model a comitatului nostru; programul tîrgului de vite de prăsilă periodic al XI-lea, subvenționat de comitatul nostru; rescriptul ministerial, prin care se pune în vedere, că în scopul studiării referințelor economice din străinătate, a trimis în calitate de raportori economici, anume pentru referințele din Germania, Dania și Olanda, cu sediul în *Berlin*, pe consilierul ministerial *Ieronim Malcomes*; pentru Anglita și Franța, cu sediul în *Londra*,

pe fostul deputat *Andrei György*; pentru țările din Balcani, cu sediul în *București*, pe proprietarul *Iuliu Gaál*; pentru Statele-Unite americane, cu sediul în *Washington*, pe *Alois Paikert*, pe toți aceștia cu chemarea de a studia mersul politicii economice și reformele introduse în economie și a servi cu cunoștințele lor Reuniunilor și particularilor. Rescriptul despre nechemarea sub arme a rezerviștilor din clasa muncitorilor de câmp pe timpul aratului, sămănăturii și a secerișului. Diferite publicațiuni despre posturi de brânzari etc. Instrucțiuni despre măsurile de luat contra muștelor de Hessa etc. etc.

(Va urma).

Boala de gură și de unghii.

Învădu-se boala de gură și de unghii în mare măsură în România, precum și în comitatele Brașovului și Făgărașului, ministrul de agricultură a dat o ordinațiune, prin care provoacă autoritățile comitatense și comunale să facă tot ce e cu putință, ca boala să nu se lătească.

Fiindcă și aici paza bună ferește primejdia rea, vom da unele îndrumări, cari urmate fiind, vor pune stavilă acestei boale, care aduce atâta pagubă economilor noștri.

Boala de gură și de unghii se ivește mai ales la vite, porci, oi și capre. Animalul poate căpeta de mai de multe ori, chiar și într'un an, boala aceasta, de aceea și vitele, cari au căpătat-o odată și s'au vindecat, trebuie ferite de cele bolnave.

Întemplantu-se într'o comună un cas de astfel de boală, direcția comunală e d. toar: 1. să mijlocească ca vita bolnavă să fie numai decât separată de altele; 2. vitele cari au fost lăolaltă cu ea încă să fie separate; 3. toate vitele bolnave, precum și cele ale celor doi vecini să fie supravegiate; 4. pasapoarte de vite să nu mai deie și dela cei-ce au vite bolnave să li-se iee; 5. măcelarii și negustorii de vite să fie oprți de a intra în grajdurile proprietarilor dela vitele înșirate sub 1—3; 6. să fie încunoștiintată direcția de instanța I.

Cele dintâiu semne ale boalei de gură sunt următoarele: friguri nu prea mari, cari se cunosc de pe păr, care sburlește și-și perde strălucirea, trupul n'are aceeași temperatură pe tot locul, pofta de mâncare e slabă, lapte puțin, rumegarea încetează. Pelita din gură începe să se roșească și să se formeze scuipat. După 2—3 zile se face pe gingei, pe marginile limbii și pe buze mici beșicuțe albe, cari se fac tot mai mari, creapă și rămân rane deschise. Scuipatul curge din gură. Vitele slăbesc, laptele e gălbuiu-alb, bălos și are gust rău. Din cauza aceasta și fiindcă boala poate trece și la oameni, vnzarea laptelui dela vite bolnave e oprită.

Semnele boalei de unghii seamănă cu ale celei de gură. Îndeosebi în crepătura dintre unghii se umflă pielea,

résar niște beșicuțe mici, cari încă se măresc, se împreună și lasă rane după ele. Puroiul din aceste bube se uscă. Vitele schioapătă.

Cu cât se recunoaște boala aceasta mai curând și cu cât se iau măsurile de îngrijire mai iute, cu atât mai mult vom împedeca lățirea ei.

SFATURI.

Cei mai buni mânzi îi căpătam dela epe, cărora li-se dă nutreț de valoare mijlocie și sunt puse la lucru nu prea obositor.

Carii se depărtează din lemnul mobilelor, punând în ele un blid cu ghindă proaspătă, care poate fi și cojită. Mirosul ghindei îi atrage și în curând umplu blidul. Fiind mobila mare, e bine să punem în ea mai multe blidișele cu ghindă.

Soarecii se prăpădesc, dacă punem în locurile, unde umblă, mici globurile făcute dintr'un amestec de slănină sau unt ori unsoare răncedă, aluat de făină și răzături de fer.

Știri economice, comerc. indust. jurid.

Esportul ouălor din Bulgaria în cursul lunii Septemvrie a fost de 102 vagoane, din care 51 vagoane pentru Austro-Ungaria, 30 vagoane pentru Germania și restul pentru alte țări.

Prelegeri pentru meseriași. Comitetul »Asoc. pentru sprijinirea învățăoailor și sodalilor români în Brașov« a început o serie de prelegeri publice pentru meseriași. Prima prelegere s'a ținut Duminecă la 8 Dec. n. a. c.

Producțiunea vinului din întreaga lume în toamna anului curent a fost de 145.000.000 hl.

Regularea Târnavei. Ministrul de agricultură a dispus facerea planului tehnic pentru regularea Târnavei pe teritoriul Sighișoarei.

Țigarii ferari. Ministrul de comerț a hotărât sub nr. 67.798/901, că ferarii țigani să nu fie conturbați în meseria lor, dacă n'au ajutoare și se ocupă numai cu afacerea de obiecte mai neînsemnate de casă, cum sunt linguri, lopoți, clește, hârlețe, sape etc. Potcovitul le este oprit în comunele, unde sunt ferari, cari au învățat meseria lor la măestri recunoscuți.

Scumpirea cărților postale. Ministrul de comerț, *Hegedüs Sándor*, a dat un ordin, în urma căruia începând cu ziua de 11 Ianuarie prețul cărților postale interne se urcă dela 4 bani la 5 bani, ear' mandatele postale atât interne, cât și externe vor costa dela aceeași dată în loc de un ban doi bani.

Mandatele vechi, precum și cărțile postale, provzute cu diferența de un

ban, vor fi primite la postă și înmanate până la 30 Aprilie 1902.

Ilustratele încă vor trebui timbrate cu 5 bani în loc de 4.

FELURIMI.

Mâncarea la Romani. La început hrana Romanilor era foarte simplă. Sute de ani nici chiar frunțașii nu aveau la masa principală (cens) decât două feluri de mâncări. Din primele timpuri ale imperiului însă ne-au rămas în satirele lui Horațiu, Juvenal, Marțial și Petroniu diferite date despre luxul rafinat, ce se introdusese în hrană. Cu deosebire xeniiile din cartea XIII. a lui Marțial conțin o listă completă despre mâncările și beuturile gurmandului roman. Mâncarea națională a populației italiice în primele timpuri era un fel de mămăligă (plus) de alac (far, ador) sau grâu (triticum) excepțional și din zarzavaturi (olera) sau legume (legumina). Cucuruzul era necunoscut, sęcara (secale) nu se cultiva, ci era considerată ca burziană; orzul (hordeum) se cultiva pe ici pe colo, nu era însă considerat ca nutritor. Mai târziu se cocea și pâne în case, brutari (pistores) însă nu erau în Roma, de cât începând cu anul 171 a. Chr. De acuma s'a introdus pânea cea bună de grâu (panis siligineus), pânea mai ordinară (p. cibarius), pânea militară (p. castrensis), pesmeții de corăbii (p. nauticus), pânea de orz (p. hordaceus), pânea de meiu sau mălaiul (milium) și altele. După brutari au urmat îndată cofetarii (dulciarii) cu alaturările lor mai fine ca: cozonacul (placenta), confect (pastilli), prăjitura (bucella) etc. Pe lângă mămăligă și pâne la început era hrana vegetabilă cea dominantă, ear' cărnuri mult mai rar, decât în timpurile mai din urmă ale domniei romane și decât la noi. Mâncările cele mai simple erau fasolea (faba) și ceapa (cepa). Veritabilul Roman, cum a fost d. e. Cato cel bătrân, totdeauna mirosea a ceapă. — Când cetim aceste lucruri și ne reamintim, că străbunii noștri pe acele vremuri erau mai voinici și mai virtuși decât ori când, imposibil să nu ne gândim cu milă și cu scârbă la acei degenerați moderni de ai noștri, cari reclamă chiar și prin internatele de educațiune hrană luxoașă! — O. G. T.

GLUME.

Judecătorul: Ce, nu te lași de obicei? Ear' ai fost prins furând.

Acusatul: Ce să fac? am ascultat de doctor.

Judecătorul: Cum așa?

Acusatul: Pei, au zis doctorii, că pe vreme de epidemie nu e bine să-ți schimbi obiceiul!

Esamen la științe:

Profesorul: — Tinere, să ne spui dta, unde să află mai multe diamante?

Elevul, cu siguranță. — La cămătari, dle.

Doamna: Aceasta e prea mult, să știți, că mâne mă întorc la mama.

Domnul: E o amenințare sau o promisiune?

CRONICĂ.

AVIS. Cu numărul de față terminăm trimiterea mandatorilor postale la adresa iubitorilor nostri abonenti. După-cum am comunicat deja, mandatele acestea mai sînt valabile (bune) numai pînă la începutul anului viitor, de atunci încolo se folosesc alt soi. Deci cei-ce nu voesc să iee altele, să le folosească acestea pînă nu le expiră termenul.

Atragem totodată atențiunea cetitorilor, că acum e privilegiul cel mai bun de a comanda și „Călimdarul Poporului“, dincare nu mai sînt multe exemplare, precum și alte cărți („Prăstirea pomilor“ etc.), al căror preț poate fi trimis cu mandatul „Foi“.

Dar preainalt. Maiestatea Sa a donat bisericii gr.-cat. române din Slatina, distr. Izei, comit. Marmășiei, 100 coroane, pentru terminarea edificării bisericii de acolo.

Hirotoniri. Inalt Prea Sfinția Sa Metropolitul Mețian a hirotonit întru presbiter pe clericul Moise Flitter, ales paroch în Șarpotoc (tractul Sighișoarei), și pe clericul I. Hopârtean, ales paroch în Cucerdea (tractul Turzii).

Tot ieri a hirotesit întru protopresbiter pe presbiterul Ioan Teculescu, alesul protopresbiter al tractului Albeștilia.

Daruri pentru sf. biserică. Răposata Ana Sionca a dăruit, pînă a fost în vîieță, bisericii gr. cat. din Homorod ornate bisericesti în valoare de 100 cor. — Nicolae Palu și soția sa Mia au dăruit bisericii gr.-cat. din Lunca ornate bisericesti în preț de 100 cor. — Văd. Maria Popa și familia din Reghin a dăruit pentru biserică din Schiopi un rînd de vestimente în preț de 90 cor., și un potir în preț de 50 cor. — Nechita Tolan și soția sa Maria din Schiopi au donat bisericii din Măgura un rînd de vestimente bis. în preț de 100 cor. — Morarul Ioan Radu din Măgărei a contribuit pentru procurarea unei cruci pe turnul bisericii 16 cor. — Dl. Simion Moldovan, învățător pensionat în Betlean (comit. Solnoc-Dobâca) și soția sa Floarea Moldovan n. Cărc, au depus 200 cor. la „Someșana“ din Degeu în favorul bisericii române gr.-cat. din loc.

Tuturor acestora li-se aduce mulțumită din partea poporenilor.

Inmormentarea avocatului Dr. Victor Marc din Șomcuta-mare s'a făcut cu mare solemnitate Joi, în ziua S-tului Nicolae. Tot ce a avut Chiorul mai distins — apoi o mare mulțime de țărani din loc și jur s'au grăbit să dea ultima cinste aceluia, care în toată viața a fost părintele apărător al necăjiților și stălp puternic al vieții sociale din Chior. Românii, jurisdicția și societatea din Chior au îndurat o grea lovitură prin moartea prea timpurie a avocatului de bun renume Dr. Victor Marc. Ceremonialul inmormentării l-au săvîrșit 7 preoți în frunte cu Rev. domn protopop Ioan Serb. Cântările funebre le-au îngrijit corul „Reuniunii române din Șomcuta“ — sub conducerea vrednicului Elie Pop. Cuvîntări au ro-

stit: preotul Alexiu Pop din Sasari, protopopul Ioan Serb, preotul romano-catolic (în numele prietenilor străini de neam) și avocatul Dr. Teofil Dragoșiu în numele baroului și camerei avocațiale. Sicriul a fost acoperit de zeci de cununii. În veci pomenirea neuitatului avocat — părinte!

Nutreț pentru pești. După cum spune un negustor de cai din Ungaria, din cei 17.000 cai cumpărați de Englezi în Ungaria și Rusia, 9400 s'au prăpădit înainte de-a ajunge la Africa-de-sud. Dela insula Madeira pînă la Sf. Elena au trebuit mereu să arunce caii morți în mare.

Englezi cuminți. Un oficer englez rentors din Africa-de-sud și-a cerut salariul restant de pe 2 luni. I s'a cerut să aducă un „life certifiat“, adică o adeverință, că a fost în timpul acela în viață. Din greșală a dat un certifiat numai pentru luna a doua. Pentru luna întâiu ministerul de războiu n'a vrut să-i plătească, pentru că n'a dovedit, că trăia și în luna premergătoare.

Moarte dintr'o măsă. În Panciova s'a dus economul Simon la un barbier, ca să-i tragă o măsă. N'a vrut să meargă la doctorul, căci aceasta e mai scump. Barbierul i-a scos măsăeaua, dar spre nenorocirea omului. Cleștele fiind ruginite, i-s'au înveninat sîngele, din care cauză a murit.

Catedră de limba română în Mons (Belgia) Domnul *Alphonse Bayot*, doctor în filologie, a deschis un curs de limba portugeză și română la „Ecole supérieure commerciale et consulaire“ din Mons (Belgia), unde pînă acuma nu se propuneau, decât celelalte limbi romanice. Dl. *Bayot*, care posedă frumoase cunoștințe în specialitatea sa și e autorul mai multor scrieri de valoare, a avut profesor de limba română pe dl. *Dr. Szilil Pușcariu*.

Necrolog. Subsemnații cu inimă îndurerată, aducem la cunoștință mutarea la vecinicie a preabunului nostru părinte *Michail Ardelean*, paroch rom. gr.-or. al Chitighazului și asesor ord. scaunal, care, provăzut cu Sfintele Taine, și-a dat blîndul suflet în mâinile Ziditorului, Duminecă, în 9/22 Decembrie a. c. la orele 3 dimineața în anul 85 al etății și 61 al serviciului pastoral. Inmormentarea a fost Marți în 1124 Dimineața, la orele 11, după ceremonia-lul oriental, la cripta familiară dela biserică din Chitighaza. Fie-i țărîna ușoară și amintirea binecuvîntată! Il deplîng fiii Maria Ardelean, Nicolau Ardelean, Iosif Ioan Ardelean, Augustin Ardelean, și numeroase rudeni.

Logodnă princiară. Din Pojon se anunță logodna archiducesei *Maria Cristina*, fiica archiducelui *Friederich*, cu principele *Emanuel Salm-Salm*.

Nou doctor juris. Sămbătă, la universitatea din Cluj, a fost promovat la gradul de doctor în științele juridice candidatul de avocat *Michail Brădicoanu* practicant în cancelaria avocațială a dlui Dr. Octavian Rusu.

Banconote falsificate. În Turda tot mereu circulă și acuma banconotele falsificate de 10 fl.

Viață lungă. Din Iași se scrie, că în comuna Rădăești a murit în mod subit un bătrîn sătean, fost slugă la curtea domnească a lui Mihalache Sturdza, în etate de 118 ani.

Cum să prădează banii! Viena are acum o senzație actuală. Noaptea trecute un aristocrat polon contele *Potocky* a pierdut în cărți în clubul *Jockey*, 2.200.000 de cor. Colosala sumă a câștigat o un sportman și deputat Ungur. Neavînd پولونul toți banii a rămas Ungurului dator. — Clubul *Jockey* tănuște întregă chestia, fiind jocul hazard de cărți oprit de autorități, de când — nu de mult — un baron austriac și a pierdut întregă averea la cărți și a fost nevoit să ia lumea în cap. A emigrat la Transvaal.

Datoria la Jidov. Ni se scrie din Veneția infer.: După obiceiul foarte dureros de pe la noi, mulți săteni s'au îndatorat la Evreii din sat pentru spursele rachiu. Zilele trecute se trezise vre-o 150 de inși cu provocare dela un avocat, ca în termen de 3 zile să plătească datoria Jidovului precum și spesele de improcuare. Chiar și cei datorici cu 10—15 cr., erau provocați să plătească câte 2 cor. 50 bani spese. Se înțelege, că cei-ce mai au mințe se călesc, că au intrat în cărcimă, dar' acum e prea tîrziu. În numărul 26 al „Foi Poporului“ am citit, că în satul acesta s'a înființat o societate de temperanță la stăruința preotului Ganea. Acesta se fie oare rezultatul dobîndit de societate? *Un binevoitor*.

De ale rachiuului. Ear' avem tristul prilej de a înregistra mai multe fapte rușinoase, nenorociri și crime pînute de rachiu.

Din Lăslăul-român ni-se scrie: Locuitorul Toader Olariu și-a adus acasă rachiu și a beut la olaită cu nevasta pînă s'au îmbătat. În beția lor s'au certat, bărbatul a luat mestecătorul și a crepat capul nevastei. În furia lui nu s'a mulțumit cu atîta, ci a mai luat o mătă de fer de pe vatră și atîta a lovit-o cu aceasta, pînă-ce femeia a rămas moartă. Ucigașul e în temnița dela Ibașfalău. *I. Floas*.

Din Veștem ni-se scrie, că frunțași de ai comunei s'au apucat de rachiu în cărcimă, s'au certat și apoi s'au bătut, ceea-ce a indignat poporul.

În Silinghiș (Bănat) a fost ucis cu băta cărcimarul G. Bubdea de un muncitor Andreiu Katona. Acesta se supărare, că cărcimarul nu mai voia să-i dea rachiu, fiindcă era beat.

În Viena s'a rămășit un student de 22 ani, că va bea 25 pîhărușe de rum unul după altul. A câștigat rămășagul, dar' n'a ajuns bine acasă și a murit din cauza înveninării cu alcool.

Nu te juca cu pușca! Finanțul Ugray A. din Cubin a fost săptămîna trecută în Mramorac (Bănat). Din glumă a întins pușca înspre un locuitor de acolo cu numele G. Mileva, pușca, despre care zice, că nu știa, că e încărcată, s'a slobozit și omul a căzut mort la pămînt. Ucigașul s'a prezentat singur la judecătoria.

Tălhari. În Vlaicoveș se pomeni locuitorul G. Asca din somn și vîzdu cu spaimă, cum adunau trei hoși lucrurile din casă. El strigă după ajutor, unul dintre hoși îl lovi înă cu un băț de fer în cap, așa că bietul om își perdu conștiința. Când și-a revenit în ori, hoșii erau duși. Gendarmeria a prins deja unul dintre ei.

Liga culturală va inaugura în curînd șezătorile sale literare și artistice. La acele șezători oameni de seamă vor ține conferințe cu subiect național, vor citi bucăți literare, ear' apoi se vor cânta diferite bucăți musicale. Pînă acuma au promis, că vor vorbi la șezătorile Ligei: dl. Hașdu și d-na Dunoz Schiau.

Un cadavru într'o ladă. În magazinul dela stația din Măcău simțiră funcționarii de gară înainte cu câteva zile un miros de cadavru. Au căutat toate pachetele, până-ce au ajuns la o ladă, pe care sta 'Haine vechi'. Desfăcând lada, s'au dat îngroziți înapoi. În ea era cadavrul putrezit al unui om bătrân. Cercetându-se, s'a aflat, că lada a fost dată în Timișoara la postă de proprietarul Hayda Péter. Tatăl seu murise și ca să nu plătească cheltuielile mari pentru un transport de om mort, a pus cadavrul într'o ladă, pe care a scris, că cuprinde haine vechi.

Princesă ca servitoare. În spitalul din Chieff au primit o femeie foarte frumoasă și elegantă. Bolnava a zis, că se numește Anastasia Nicolaevici și a fost servitoare la un negustor din Chieff. Aceasta din urmă e adevărat, dar după multe cercetări aflată, că ea este o princesă rusă, care a locuit nu de mult în Gacina, la palatul Țarului. Numele ei adevărat este B. Olga și este princesă adevărată și a fugit de furia bărbatului seu.

Ea a vrut să fugă și dinaintea societății Petersburgului. Ea s'a întors deja la Petersburg.

Un os uoigător. Un țăran din Pocsă a tăiat porcul. Când l'a desfăcut, s'a înșepat într'o țandără de os. El n'a băgat în seamă rana și a lucrat mai departe. Rana i-s'a inveninat însă și a doua zi a murit între cele mai mari chinuri.

Falsificatori de bani. Poliția din Mehala a deținut săptămâna trecută trei inși, membrii ai unei bande de falsificatori din Semlac. Aceștia făceau piese de 5 coroane. La unul din ei au aflat material, din care fabricau banii, la altul o scrisoare, în care se cereau parale pentru modelele de ghips.

Scandal de stradă. În Ungarisch-Altenburg se întâlniră doi oameni pe stradă. Unul a scuipat pe celalalt în față, cel scuipat a ridicat bastonul și l'a lovit în cap pentru aceasta. Credeți, că e vorba de Țigani? Aș! Unul a fost vicecomitele de mai nainte, Toth, celalalt următorul lui în slujbă, Pogány.

Emigrări. Din comitatul Gömör al emigrat la America în cei din urmă trei ani 4419 persoane, și anume în anul 1899 1175, 1900 1459 și în anul acesta 1785. Toți au avut pasapoarte în regulă.

O carte bună. Curs practic de economie, întocmit pentru școalele populare de Ioan Georgescu, inv. dirig. Ed. IV. revăzută și adăugată, cu 65 illust. Ed. libr. Ciureș, Brașov. Dl. I. Georgescu e sunoscut ca bun scriitor economic și din 'F. P.', așa că opul dînsului nu are lipsă de multă laudă. Recomandăm învățătorilor și plugarilor cu tot-dinadînsul cartea, care costând numai 60 bani n'ar trebui să lipsească din nici o casă. În numărul viitor vom reproduce la 'Partea economică' o părțicioă din ea.

Regina României, născută la 16/29 Decembrie 1843, își va celebra Duminecă aniversarea nașterii sale. Cu această ocaziune se vor organiza mari sărbări. Înainte de amiază, ministrii și persoanele oficiale vor asista la 'Te Deum' la Mitropolie, apoi consiliul de ministri se va duce la palat pentru a prezenta Reginei felicitările sale. După amiază reprezentație pentru școlari la teatrul național (Sinziana și Pepelea, de V. Alexandri), ear' seara reprezentație de gală (Curcanii).

Atentat contra lui Roosevelt. Din Paris se telegrafează, că zările de acolo publică amănunte despre un atentat săvîrșit contra actualului president al Statelor-Unite. Pe când Roosevelt se plimba adevă în societatea ambasadorului englez Pauncefotte, un anarchist a năvălit asupra lui și l'omoare cu boxul. Roosevelt însă, care este un atlet vestit, a parat lovitura și i'a tras una cu pumnul în cap agresorului, încât acesta a căzut la pământ aproape leșinat.

Somn lung. În Nograd Vadkert doarme femeia celui mai bogat țăran din sat de 5 săptămâni. Ea nu se pomenește fără pentru câteva secunde, când îi pun eter sub nas. Intreg corpul ei e nesimțitor. Ea e nutrită pe cale măiestrită. Mulți de cei-ce umblă cu panorame l'au imbiat pe bărbatul cu sume mari de bani, dacă le va da lor femeia, ca să o arete pe bani. Dela Budapesta au plecat mai mulți medici, ca să cerceteze lucrul.

De-ale timpului. Din mai multe părți ale țării se vestește un timp obișnuit numai vara. Pe la Sibiu, pe valea Jiului, prin Budapesta a fost Duminecă furtună cu fulgere și durduțuri. La Sibiu s'a văzut înainte de amiază și curcubeu. În Spania, din contră, a fost un ger așa de mare, încât au înghețat și oameni. Tot așa se vestește din Petersburg, că la Charcoff sînt niște înspăimîntătoare viscole cu zăpadă. Circulația trenurilor e întreruptă. Mai multe trenuri sînt îngropate în zăpadă și călătorii primesc proviziunile, ce li-se aduc, cu săniile. Sînt viscole mari, cari au produs pagube grave și la Ecaterinoslav, Rostov și Nowocerkask.

Un om brav. Pe bordul unui șlep (corabie de cărat), care era pe Tisa lângă Seghedin, se juca fetița de 4 ani a unui corăbier. Din nebagare de seamă, căzî în-rîu, ear' tatăl ei, care văzuse nenorocirea, sări într'o luntre și se repezi după ea. Se apropiase deja de fetiță și era să pună mîna pe ea, când căzî amețit în luntre. Un muncitor, Mihai Simon, văzînd, ce se întîmplă, alergă iute cu altă luntre și scapă copila și pe tatăl ei.

Pentru o fată. Bătăușul I. Radi din Derecske (Bihor) și F. Lore tot de acolo iubiau aceeași fată, care ținea mai mult la cest din urmă. Zilele trecute s'a dus Radi la Lore, ca să-l omoare. Văzînd fratele acestuia primejdia, a luat un topor și a ucis pe Radi.

Moarte în fântână. Șt. Gila, fântănar în Șarcad (Bihor), lucra la un negustor, căruia avea să-i facă o fântână. Când a ridicat ajutorul lui o vadră cu pământ, s'a rupt funia, de care atârna, și vadră a căzut în capul bietului Gila, care a rămas mort pe loc.

Cea mai bătrână domnișoară din Ungaria este de sigur d-șoara Hermina Reiner, care acum a împlinit 105 ani. Ea s'a născut la 1796 în Tirol și a venit ca fată tină cu părinții sei în Ungaria. Pe la 1826 a cerut-o un oficer de cavalerie francez, pe care l'a iubit și ea, dar nu s'a putut hotărî să-l ia de bărbat și să meargă așa departe. Mai târziu a cerut-o un comerciant armean, pe acesta nu l'a iubit. Și așa a rămas fată până în ziua de astăzi. În viață n'a fost bolnavă nici-odată. Dela 1851 locuiește în Pesta și delă 1872 este internă în asilul săracilor din str. Alsó-Erdősor. Zilele acestea a rugat pe medicul asilului să întrebe în comuna sa natală, dacă mai trăiește cineva din neamurile ei? l'a venit răspuns, că nimeni nu mai trăiește.

Administrație model. Comitatul Torontalului s'a făcut vestit cu jafurile, ce le-au săvîrșit unii dintre slujbașii lui. Despre administrația aceasta s'a făcut de multe-ori arătări la Budapesta, dar până bine de curînd înzădar. Abia acum s'a trimis un comisar ministerial, care a introdus cercetare. Mai mulți funcționari dela preturi și centru au fost suspendați. Între aceștia e și fostul prim-pretor din Alibunar, care a păpat banii drumurilor.

O glumă cu rău sfîrșit. În comuna Rînghilești (Moldova) mai mulți locuitori, ce veneau de pe ogorul lor, înopțînd puțin și-au propus, ca să glumească cu trecătorii, prefăcîndu-se în o turmă de lupi, căci fiind în spre seara sfîntului Andrei, fiecare vîzîndu-i mergînd pe patru picioare îi va lua ca atare. Eată că deodată trecătorul Lupu Gurăndeanu, care era înaromat, vede că easă o dihanie și se apropie spre el; întunecimea nopții însă făcea, ca să nu se poată distinge. Numai decît Gurăndeanu ia pușca de pe spate și ochește.

Drept răspuns, însă, care nu-i fu mirarea trecătorului, când în loc să audă un strigăt al unei bestii auzi un dureros vaet omenesc. Și în adevăr, apropiindu-se de rănit, putu vedea cu groază, că nu e altul decît consăteanul seu Vasile Enăcheanu al Popei.

Rănitul a fost transportat la spital, ear' în privința lui Lupu Gurăndeanu s'a deschis o anchetă.

Preoți noi. Joi, în ziua marelui arhieru Nicolae, Escelența Sa Metropolitul din Blaj a hirotonit de preoți pe următorii domni: Nicolae S. Aron, dispus adm. parochial în Tîmpăhaza-Uifălu, Iacob C. Domsa, practicant la oficiul metropolitan și Vasile Micu, dispus administrator parochial în Palatca (Câmpie).

Agentură a despărțimentului Asociațiunii. În 8 Decembrie s'a înființat în Bucium agentura despărțimentului 'Asociațiunii p. lit. și cult. pop. român' — Abrud—Câmpeni.

Distincțiune meritată. Din Alba-Iulia ni se scrie, că vrednicul și harnicul preot de acolo dl. Florian Rusan a fost distins de către I. P. S. Sa Metropolitul Meșianu cu brău roșu.

Sedință publică la Academie. Academia Română a ținut ședință publică, în care dl. Gr. Tocilescu a vorbit despre *Tesaurul dela Pietroasa*, ear' dl. Dr. V. Babeș despre *Virusul turbării*.

România la espoziția din Madrid. România a fost invitată de guvernul spaniol să ia parte la espoziția internațională de avicultură, ce se va ține anul viitor în cursul lunii Maiu la Madrid cu ocaziunea sărbătorilor de încoronare a regelui Alfons al XII-lea.

Poporațiunea Rusiei. După rezultatul conscripției din urmă poporațiunea Rusiei e de 125 mil. 668 mii. Din aceștia 87 mil. 384 mii sînt ortodoksi (gr.-or.), 11 mil. 420 mii rom.-cat., 13 mil. 888 mii mohamedani, 5 mil. 189 mii Jidani și 3 mil. 743 mii protestanți. Celalți sînt sectari.

Petrecere cu dans se va aranja în Lupeni (comitatul Hunedoarei), Duminecă, 12 Ianuarie 1902 n., în sala dela 'Hotel Central'. Inceputul la orele 8 seara. Prețul intrării: de persoană 2 coroane, de familie 3 coroane. Venitul curat e destinat în favorul bisericii gr.-cat. din loc.

Universitate italiană în Triest. Intr'una din zilele trecute o mare adunare festivă s'a ținut în Triest, la care au luat parte peste 4000 de persoane, între cari reprezentanții orașelor italiene și ai universităților austriace. Teatrul a fost ticsit. S'au rostit mai multe vorbiri însufleșite, în cari oratorii au pretins înființarea unei universități italiene în Triest. Adunarea s'a terminat cu un banchet.

O întîmpinare. Drept răspuns la scisoarea din Coroi-Său-Mărtin, publicată în nr. 49 al „foii” ne scrie un parohian de acolo, că senatul bisericesc a fost adunat în 2 zile, ca să se sfătuească despre afaceri bisericești, nu ca să benchetuască. Celelalte spuse încă le declară de neadevurate.

Omor în pădure. Din Chișineu se scrie: Codreanul (brănișterul, pădurarul) contelui Nădasdy, Nichită Toma, s'a întîlnit în pădure cu Anania Bălan, un vestit braconier (hoț de pădure). El l'a tras la răspundere, Bălan însă a îndreptat pușca asupra lui. Toma, în primejdie, l'a prevenit împușcându-l. Pe mort l'a îngropat acolo în pădure. Mai târziu, muștrat de conștiință, s'a însinuat singur la judecătoria.

Ungaria ântâin și — pe urmă. După statistica publicată acum de curend de direcțiunea vămilor franceze, cele mai multe mărfuri le-a spus Ungaria, căci ale ei reprezentau o valoare de 43 mil. franci (lei); apoi Statele-Unite din America-de-Nord (29 mil.), Italia (26 mil.), Germania (23 $\frac{1}{2}$ mil.), Austria (23 $\frac{1}{2}$ mil.), Rusia (22 mil.), Anglia (20 $\frac{1}{2}$ mil.), Belgia cea mică (19 $\frac{1}{2}$ mil.), Iaponia (7 mil.) și țigăra 7 mil. La vânzarea acestor mărfuri a fost lucrul oam întors, căci cele mai multe lucruri le-a vîndut Germania și cele mai puține dintre toate statele Ungaria.

Hoț mascat. Din Dolova se scrie: Luni, sептэmăna trecută, pe la 8 ore dimineața era locuitoarea Persida Velea singură acasă, când văzu că sare un om peste gard. Omul avea o mască făcută din piele de bivoli și cu coarne. El scoase un cuțit mare și l' puse în pieptul femeii, cerându-i bani. Îngrozită îi dete o hârtie de sută. Hoțul se îndreptă tot pe unde a venit. Femeea a fugit iute la gendarmi și acestora le-a succedat să prindă pe hoț tocmai când cerca să deslipească la o fântână masca de pe obraz. Și banii s'au aflat la el.

Mare nenorocire pe tren. În Paderborn (Germania) s'a întemplat pe calea ferată o catastrofă, căreia i-au căzut jertfă un număr de 36 morți și peste 20 răniți. Un martor ocular descrie astfel groaznica nenorocire: Un vagon a fost tăiat de locomotivă în două, altele au fost sfărîmate. Vagonul din urmă, care era plin de pasageri, se aprinse. Toți ceilalți pasageri, cari scăpară cu viață, alergară în ajutor, cercând să stingă focul cu apă din mașină și cu zăpadă. Au încercat apoi să ridice fărîmăturile, ca să scoată pe cei acoperiți de ele, dar' nu aveau destule unelte. Din vagoanele acestea au scăpat numai puține persoane cu răni mai mici, toate celelalte au fost scoase cu trupurile zdrobite în mod îngrozitor. Morții și răniții sînt mai tot bărbați.

În Lion (Franța) încă s'a întemplat o ciocnire de tren, la care au fost omorîți 3 oameni și răniți mai mulți.

Tifosul. În reg. 12 de infanterie, care e staționat în Trebinie (Herțegovina), a izbucnit lingoarea. Un soldat a murit deja, mai mulți sînt greu bolnavi în spital.

DIN COMITATE. Alegerea ampliatilor în comitatul Timiș s'a făcut în 19 i. c. Un slugar Român a fost ales: Alex. Ioanovici, protonotar.

Asemenea s'au făcut restaurările în comit. Ternavei-mari, și Sălmar, fără a fi ales nici un Român. Au fost realeși aproape tot vechii funcționari.

Știri din piață Cluj. Grâu, m. m., 14-16, seară 11 60-12 20 cucuruz vechiu 10.60-10 80, cucuruz nou 9.40-9.80, ovăș 11.80-12 40 orz 11-12 40 cor. Ouă 7 buc. 40 bani.

Piața de bani din Sibiu. Lira engleză 23.88 o, 20 lei hârtie 1890, 20 lei argint 18.80, 20 lei aur 19.—, lira turcească (aur) 21.40, rubla 2.53, 20 marce germane, 23.38 cor.

Știri mărunte. Gustav Gyllenhammer, directorul fabricii de spirit din Varberg, după ce a defraudat 100 mil de cor. a dispărut fără urmă.

— Din Reșița emigrenză lucrătorii de baie cu sutele. Se împrăștie sэрmanii care încătrău, să și caute altă patrie.

— În băle de pență dela Abrud a fost explozie de dinamită. Trei lucrători au fost sfărîșiți în bucăți, ear' alții greu răniți.

R Î S.

Țiganul la stupi.

Odată a plecat un Țigan cu un Româna în pădure după stupi. Mergînd ei așa prin pădure, ajung la o cărare, care era împresurată cu nuele. — Românul mergea înainte, ear' Țiganul înapoi. Românul își făcea loc cu mâinile pe

unde mergea, dând nuelele la o parta. Odată apucă o nuea, o trage cătră el și i dă drumul — nueaua isbește pe Țigan drept în față. Auleo, bădică, 'mi-a sărit un ochiu — să vaită Țiganul, dar Românul: Iți săreau amîndoi, de nu șinoam eu de bătea (nuea).

Com. de I. Popa.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Ab. 5095. Ca să fie primit la preparandie, se cer 4 cl. gimnasiale sau se facă un examen de primire despre aceste clase. E de altmîntrelea prea bătrîn, cel mult se cerce a face cursurile pe cale privată. Ar pută cerca cu o rugare la Ven. consistor.

Dlul Craia Schiopu și ab. nr. 1081. Întrebînd pe medicul, ne-a spus, că buzele de pe obraz pot să se ivească din mai multe cauze, deci până nu vede, nu poate spune hotărît. Duceți vă la medicul.

Dlul I. Todușiu Ad 2. În fiecare număr publicăm și chestii referitoare la învățămînt. Ad 3. Nu se află Talmudul. 4. Despre séménatul întîrziat am publicat esperințele făcute în Rom. La întrebarea primă vom da un răspuns mai lung în „F. Pop.”.

Dlul I. S. Sângeorgiu-rom. Pe rënd.

Dlul Limbean. Avisurile de pe pag. 7 și 8 se publică cu taxă, despre care 'ți spune adm.

Dlul M. D. preot. Dacă se află tradus, se capătă în Budapesta la tip. statului. Noi am fost publicat-o în „F. Pop.”, în a. 1894.

Dlul Miron Șandru, T. o. Dacă datoria e rămasă dela nevastă, poți cere să vinzi un loc pentru plătirea ei. Iți trebuie însă o adeverință dela primărie, că e în interesul fetei să se vîndă un loc. De altmîntrelea, fata nu e a d-tale? În epistolă nu ne scrii destul delămurit.

Pentru redacție și editură responsabil: Victor Lazăr.

Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marshall.

MARELE KRACH.

New-York și Londra n'au trecut cu vedere continentul european, și a căutat să înființeze o fabrică de obiecte de argint, vîzînd produsele contra unei răsplate foarte mici a muncii. Sînt autorizat a ad. ce aceasta la îndeplinire. Așadar' trimite o-i-cui în schimbul numai a fl. 6.60 următoarele obiecte

- 6 bucăți din cele mai fine cuțite de mână, engleze.
- 6 bucăți furculițe de argint, patent american, dintr'o bucată.
- 6 bucăți linguri de masă, de argint, patent american.
- 12 bucăți lingurițe de argint, patent american.
- 1 bucată lingură de supă, de argint, patent american.
- 1 bucată lingură de lapte de argint, patent american.
- 2 bucăți păhăruțe de ouă, de argint, patent american.
- 6 bucăți farfurioare Victoria, englezești.
- 2 bucăți sfeșnice de masă cu mare efect.
- 1 bucată strășcurătoare de cîșiu.
- 1 bucată zăhărnită foarte fină.

74 9-10

42 bucăți împreună pentru numai fl. 6.60.

Toate 42 bucăți de mai sus au costat înainte fl. 40 și sînt de cumpărat acum cu ieftinul preț de fl. 6.60.

Patentul argint american, este un metal alb care păstrează culoarea argintului peste 25 de ani pentru care se garantează. Ca dovada cea mai bună este ca acest inserat

nu este o înșelătorie.

Și mă oblig a reda banii înapoi ori-cui nu i-ar conveni marfa, astfel ca nimeni să nu pearză ocaziunea de a-și procura această admirabilă garnitură care convine a fi oferit cu un

elegant cadou de Crăciun și Anul-Nou,

precum și ori-ce casă cu menajiu mai bun. De vânzare numai la

A. HIRSCHBERG.

Agentura generală a uniunii fabricelor de obiecte de argint american patent

Vienna, II., Rembrandtstrasse 19, II. Telefon nr. 1117.

Se trimite în provincie contra ramburs sau trimițînd banii înainte.

Praf de curățit pentru aceste obiecte 12 cr.

Sînt veritabile numai obiectele purtînd aci alăturata marcă metal higienică.

Estrageri din scrisori de mulțumire:

Cu prima expediție sînt foarte mulțumit și vă rog a-mi mai trimite încă o garnitură. Kalocsa. Johann Majorosy, protoprosbitor. Am fost foarte mulțumit de eleganta garnitură trimisă

Otto Bartusk,

căpitan Regal și Imperial al reg. 27 de Inf. din Laibach

[Am primit] pachetul și sînt foarte mulțumit, rog trimiteți-mi încă o garnitură de Escelonța sa Baroneasa Bánffy

19 lei

Înainte de asta cu mai mult timp am cumpărat în persoană dela d-ta pentru o familie o garnitură de masă. Familia a fost foarte mulțumită cu marfa primită, de aceea rog să-mi trimiți și mie o astfel de garnitură și 5 cutii praf pentru curățit.

Dr. Victor Colceriu,
medic practic în Lăpușul-ung., Transilvania.

Franzbranntwein-ul
 lui
BRÁZAY
 cel mai răspândit
 și mai neescepționabil mijloc de cură în casă.
 Se espedează dela fabrica lui
Coloman Brázay,
 Budapesta, IV., Muzeum-körút nr. 23.
 Franzbranntwein-ul e un mijloc de
 nepretuit pentru indivizi de constituție
 slabă precum și pentru cei înaintați în
 etate, ajutându-le iute la întărirea corpului
 52 21-52
 Feriți-vă de imitațiuni.
 Fiți cu atențiune la marca de apărare.
 Se capătă în ori-ce apotecă și în celelalte prăvălii.

Doi mari Metropoliți ai Românilor
Andrei bar. de Șaguna
 și
Alexandru Sterca Șulțiu.
 — Portrete frumoase. —
 Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat,
 pe hârtie fină de carton; sânt foarte potrivite
 tablouri în casa fiecărui Român.
 Prețul unui exemplar 40 bani.
 „Tipografia”,
 soc. pe acțiuni, Sibiu.

Luptele Românilor.
 Articoli istorico-politici
 de
Doctor Romanns.
 Broșură de 120 pag. cuprinzând 16 excelente
 articole asupra mersului istoric al luptelor
 noastre politice. O lectură foarte de actualitate
 Preț redus la 60 bani
 Se află de vânzare la:
 Librăria W Krafft.

Mașini
 de
 tocat carnea,
 după
 cel mai nou sistem,
 de
 prima calitate.

Formă pentru R, RR, S, UU. Formă pentru SS, U, T.

Nr.	R	RR	S	SS	U	UU	T (cu roată)
toacă	30	45	60	60	75	75	120 chlgr. pe oră
1 buc	cor. 5.40	7.60	8.80	8.20	13.—	16.50	29.—

Toate părțile constituite pentru mașinile de tocat se capătă și singuratec.

Ferestraue de trunchi ou garanță pentru fiecare bucată.
 Ferestrauele cari nu corăspund sã preschimbã.

	4	4 1/4	4 1/2	4 3/4	5	5 1/2	6' lungime
1 buc.	cor. 2.—	2.40	2.60	2.90	3.20	3.90	155 m/m lăț.
1 buc.	cor. 2.50	2.60	2.95	3.30	3.70	4.50	170 m/m lăț.

Aduc la cunoștința prea stimatelor femei, că în magazinul
 meu am totdeauna tot felul de piepteni de scărmanat.
 Deposit de cărbuni de peatră și cocs.
Carol F. Jickeli,
 Sibiu, Piața-mică, „La coasa de aur“.

Supplex Libellus Valachorum.
 Cererea celor doi Episcopi români prezentată în
 numele națiunii române către Impăratul, la 1791.
 Textul original și traducerea făcută
 de
Dr. E. Dăianu.
 Se află la toate librăriile românești.
 Prețul 1 coroand.

Portretul
 lui
Dr. Gregoriu Silași
 lucrat după o fotografie, tipărit pe carton fin,
 în mărime de 24×32 cm. îl trimite francat
 pentru 30 bani.
 „Tipografia”, soc. pe acțiuni

Fabrică de casse.
 Subscrișul îmi iau voie a face atent p. t. pu-
 blicul meu la
cassele sigure de foc și spargere,
 cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse
 numai din material bun și tare. De aceea rog cu
 deosebire on. public, care caută casse, să binevoască
 a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și
 măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din-
 afară se nu cufunde cu alte casse ce obvin în co-
 merciu, făcute din material slab și ușor.
 În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după
 măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e pan-
 țerate din oțel absolut imposibile de a le găuri.
 Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco
 Instalare de lumină Atycelen.

Gustav Moess,
 fabrică de casse în Sibiu,
 strada Poplăceli-mare Nr. 8.